

Redacció i Administració:
Passatge de Gràcia, 34. — Telèfon 1487-A
Tallers d'impressió:
Barbà, núm. 11 i 13. — Telèfon 1316-A

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

EDICIÓ DIÀRIA	
Barcelona i Espanya	750
Amèrica i Itàlia	850
Altres països	950

ANY XLV—NUM. 15463—PREU: 10 CENTIMS

La dominació política que encara so-
freix Catalunya tingui com a prece-
dent i com una de les causes determi-
nants l'abjecció espiritual de la pròpia
catalana.

La llibertat política ha d'anar, així
mateix, precedida de la nostra llibertat
espiritual.

BARCELONA, DIJOUS, 26 DE JULIOL 1923

LA TRIPLE ALIANÇA PENINSULAR

Els dos grans diaris nacionalistes de Bascònia, "Aberri", òrgan oficial del partit nacionalista basc, i "Euzkadi", òrgan de la Comunió nacionalista basca, parlen extensament del projecte de Triple aliança nacionalista peninsular que hem exposat en aquestes planes.

"Aberri", periòdic novell, vibrant d'entusiasme i noblement sincer, acull la proposta sense reserves i amb tota cordialitat. "Euzkadi", que porta ja més anys en la lluita periodística i que representa un agrupament polític que en els darrers anys ha comès, a judici de molts compatriotes seus, alguns errors, es plany sobre tot d'una frase acusatòria que aparegué dies enrera en una gasetilla política del nostre diari. Amb tal motiu publica en el seu número del passat diumenge un llarg article amb el següent epígraf: "Defendíndonos de LA PUBLICITAT". En els fons, "Euzkadi" no es defensa de nosaltres, que per motius de delicadesa volem abstenir-nos d'entrar en el cas de la política basca, sinó que es defensa dels patriotes euscaris representats per "Aberri", els quals han formulat repetidament llur disconformitat amb la conducta dels directores de la Comunió nacionalista basca i que recentment s'han organitzat amb independència d'aquesta agrupació. Ja ens perdonarà, doncs, la redacció de "Euzkadi" que ens refusen a sostenir cap polèmica sobre les qüestions que pertanyen exclusivament als nacionalistes bascos.

Només volem dir a "Euzkadi" que s'equivoqua quan allega textos extrets de l'edició castellana de la "Història dels moviments nacionalistes" d'En Rovira i Virgili, en defensa de la política que dins el país basc el dit diari manté. Cap contradicció no hi ha entre les afirmacions dels paràgrafs transcrits, relatius al fracàs de la política de l'Espanya gran, preconitzada pels regionalistes catalans, i les actuals orientacions coincidents d'Acció Catalana i del partit nacionalista basc. Per això ens sembla pueril l'aduir aquests textos, i més pueril encara el voler forçar llur sentit per tal de donar-los una interpretació poc avinguda amb llur lletra i amb llur esperit. D'altra banda, el col·lega bilbaí pot trobar la clara expressió de l'ideari d'Acció Catalana en les conclusions de la Conferència Nacional i en els escrits, discursos i conferències dels homes de la novella unió de patriotes. Havent-hi textos recentíssims, no cal pas anar a cercar textos de cinc anys enrera.

De totes maneres, de l'article de "Euzkadi" sembla deduir-se que la Comunió nacionalista basca accepta també, en principi, la idea de la Triple aliança peninsular. La categòrica condemna que fa de la doctrina regionalista i de l'actuació del regionalisme català dins l'Estat espanyol, situen teòricament "Euzkadi" en el camp nacionalista. Tanmateix, la teoria ha d'ésser reforçada pels fets, i ja sabem com jutgen aquest aspecte pràctic els nacionalistes de "Aberri".

Precisament el projecte de Triple aliança peninsular afecta d'una manera exclusiva l'aspecte exterior de la política nacionalista, i això exigeix que es prescindís dels aspectes interiors. Al nostre entendre, la primera feina a fer per arribar a la coordinació de forces, és el formular les bases comuns de la política nacionalista davant d'Espanya. Sobre tot, cal purgar els nacionalistes peninsulars de les deixalles regionalistes.

Tan aviat com els patriotes gal·les representats pels periòdics "A Nosa Terra" i "Rexurdimento", per la "Irmandade da Falha", i per altres entitats, manifesten llur parer sobre la projectada acció conjunta, serà convenient una reunió prèvia dels representants dels tres nacionalismes, a fi de posar les bases doctrinals i tàctiques de la Triple aliança, la qual constitueix avui el camí més segur i més practicable que en la política exterior poden seguir els nacionalismes militants peninsulars.

Converses filològiques

VII. Apòstrof.

Llegint les publicacions catalanes encara trobem sovint faltes en l'ús de l'apòstrof. Quines són les més freqüents?

Una de les faltes més sovint cometes és, en les combinacions de dos pronoms febles dels quals el primer admet l'apòstrof pospositiu i el segon admet l'apòstrof prepositiu, d'apòstrof al primer en lloc del segon, és a dir, d'escriure *se'n, m'el, t'el, etc.* En lloc de *se'n, m'el, t'el, etc.* (Aquesta falta l'havem trobada com a costum sistemàticament en unes proves d'impremta que revisàvem aquests dies. En quin tractat d'ortografia haurà après el corrector de proves que cal escriure *se'n, m'el, t'el, etc.*?) L'únic combinació d'aquestes en què és el primer pronom que s'apostrofa és *ten*.

Una altra falta freqüent és quan un pronom feble com *me*, que és susceptible de revestir les dues formes *m'* i *me*, es troba entre dues vocals, d'escriure la forma dita reduïda (*m'*) en lloc de la forma dita elidida (*me*), per exemple, d'escriure *se'n ha anat en lloc de se'n ha anat*. Això és, a vegades, degut a un truc que s'han empecat els tipògrafs: quan a la fi d'una ratlla hi cap *se'n* però no *se'n ha*, llavors, en lloc d'escriure la ratlla i passar el pronom *m'* a la ratlla següent, el deixen a la primera ratlla canviant tranquil·lament el lloc de l'apòstrof.

Una altra falta és la d'usar com a articles *l'* i *l'* en lloc de *el* i *els* o d'usar, en el pronom, les formes *m'*, *t'*, *l'*, etcètera, en més casos que els dos en què únicament deuen usar-se aquelles formes, és a dir, darrers un verb acabat en vocal (*escollit*) i darrers un altre pronom (*me'n dona*). Ex: *Tu o'l teu germà. Sobre'l pont. No'm diguis res. Ara'l veig.* (Les gràfies correctes són, com és sabut: *Tu o el teu germà. Sobre el pont. No em diguis res. Ara el veig.*)

P. Fabra

Les indestructibles aspiracions de la Irlanda republicana

UNES MANIFESTACIONS DE LA VIDUA MAC SWINEY

La situació actual - Les relacions anglo-irlandeses - L'Estat lliure - Una repressió terrorista - Els republicans i els obrers.

La senyora Mac Swiney, vídua de l'heroic alcalde de Cork que es demà morirà de fam a la presó per la llibertat de la seva pàtria, de tornada d'un viatge de propaganda als Estats Units, ha fet les següents declaracions a uns redactors del "Matin" i de la "Humanité", de París:

La senyora Mac Swiney ha dit al redactor del "Matin":

"Torno de l'Amèrica del Nord on he pres part en el míting i he rebut per tot arreu una entusiasta acollida, quan els representants de l'Estat lliure no poden celebrar cap reunió sense trobar una viva oposició.

"M'torno a Irlanda perquè estic friso de veure la meua filla, de cinc anys, de la qual no he tingut notícies. perquè durant la meua absència no m'ha arribat ni una sola lletra. Els nostres enemics ens les doturen al camí. Per nosaltres no existeix la llibertat de la Premsa i el nostre diari "La República", que seria d'amagat a les muntanyes, té les màquines destruïdes. En aquestes condicions, els republicans no poden exposar llur criteri i no hi ha una sola veu per protestar contra les persecucions de què són víctimes. Quinze mil republicans, entre els quals hi ha un miler de dones encara són a la presó i un ministre de l'Estat lliure ha dit: "Que hi romanem fins que s'hi podríem". Nosaltres voldríem que molts d'estrangers i, sobre tot, francesos, vinguessin a Irlanda, perquè a nosaltres no ens fa por la llum. Alhora voldríem que la llibertat no regnés pas a l'Estat lliure, on l'acta que el crea, votada pel Parlament britànic i naturalment revocable pel seu voler, ens fou imposada per l'amenaça d'una guerra d'extermini. Un exèrcit de cinquanta mil homes encara ocupa la Irlanda, i un senzill soldat, manintgut, al·lotjat, rep a més a més setze lliures esterilins mensuals.

Quant a les relacions comercials amb França, no són pas gaire considerables; els lligams econòmics d'Irlanda i la Gran Bretanya són molt antics i sòlids, i el Govern de l'Estat lliure continua dirigint-s'hi com abans per tot allò que nosaltres no produïm. Perquè nosaltres som un país més agrícola que industrial. Altament, nosaltres només tenim una línia directa amb França: Hayre-Cork-Dublin; l'altra línia que ens unia Brest ha estat suprimida del tot.

Econòmicament, doncs, la nostra llibertat també és molt relativa. En canvi, una República irlandesa podria en plena independència signar tractats de comerç.

El partit republicà de M. de Valera ha suspès una lluita massiva desigual, però no ha reït les armes. Havem deturat l'efusió de sang per demostrar el nostre desig de pau, però el partit no ha renunciat les seves aspiracions.

Mentrestant, la nacionalitat irlandesa s'afirma cada vegada més. El gal·lès s'estudia per tot arreu, i quan soc a Irlanda no parlo altre idioma que el nostre.

En el seu interviu amb el redactor de la "Humanité", la senyora Mac Swiney ha dit:

"L'imperi britànic sosté avui dia a Irlanda un Govern que no fa sinó aplicar la seva política, i que sota el nom d'Estat lliure oprimeix els defensors del poble irlandès. Aquest Govern no té una base constitucional: sobre 128 parlamentaris, només 57 fan estada al Parlament. Les eleccions generals són ajornades indefinidament. En fi, el dret de vot només és concedit a aquells qui accepten la nova constitució irlandesa. Els partidaris de la independència absoluta són, doncs, exclosos.

Irlanda sofreix, d'altra part, un veritable règim de repressió i de terror. Els nostres perseguïdors confessen que guarden encara 13.000 republicans en llurs presons, entre ells un miler de dones. Crelem que el nombre total dels empresonats no és inferior a 17.000; afeïgu-hi llurs famílies abandonades, sense recursos, fetsosos;

PER LA CATALUNYA GRAN

Hem de confessar que, anant per les terres germanes de les Balears, de València i del Rosselló, sentim sovint, els catalans, la dolorosa punyida de constatar que l'afecte germanívol—de germania nacional—és en el nostre cor, però sols excepcionalment en el cor dels altres. Malgrat l'atansament que el moviment literari i les idees regionalistes i nacionalistes han anat produint, és indubtable que la massa resta no sols indiferent, sinó hostil. L'atansament és una selecció; però aquesta selecció mateixa, si ha mostrat una certa activitat de cara a Catalunya, ha romàs, fins poc de temps ha, més aviat passiva dins la seva terra.

Quines causes han creat aixequi estat d'esperit? N'hi ha que vénen de lluny, n'hi ha que vénen d'a la vora, n'hi ha que encara estan produint-se.

Trobarem tres causes més llunyanes, però, tal vegada també les més profundes, en la forma de constitució del reialme de València arran de la conquesta, i en la separació del reialme de Mallorca a la mort de Jaume I. Després (després en els temps, però no en importància) les trobarem en el fet que Catalunya perdés els sobirans propis, la independència política i l'hegemonia nacional, just a l'hora que el Renaixement s'iniciava. Ell hauria donat a les terres catalanes la cohesió i la unitat. Si les terres catalanes haguessin restat lliures durant l'Edat moderna, llur fusió hauria estat un fenomen normal.

Però, precisament perquè això no pogué esdevenir-se, s'esdevingué tot el contrari. La consciència de llur solidaritat es va anar perdent. La historiografia i la filologia ens ho demostren prou. Apareixen les històries regionals i es parla de llengües valenciana, mallorquina i menorquina. I com més la consciència s'atenua, més s'accentua la disgregació. A Menorca, on ara justament vol iniciar-se, no es parla pas de llengua menorquina, és "raia mahonesa, o ciutadellenc, o alahorenc, o ferrerenc", no menorquí, i molt menys català. En el segle passat un literat de Menorca traduïa Goldoni de l'italià al mahonès.

I és que entre les causes pròximes de separació i d'hostilitat figura, en primer terme, la ignorància. S'ha perdut en el poble la noció que la seva parla no sigui sinó una variant de la llengua catalana. S'ignoren completament els lligams històrics que l'uneixen amb els catalans. Si Catalunya, amb un esperit nacional molt més viu, havia arribat a oblidar tantes coses, que no hauran fet València i les Balears! Hi ha mil·lyons—jo he pogut comprovar-ho—que han finit llurs estudis de batxillerat, i ignoren encara que existeixi una literatura catalana i que la llengua que parlen pugui servir de vehicle d'expressió artística. Hi ha persona que s'ha dedicat anys i anys a l'ensenyament, i que resta boca-badada si li diuen que parla català.

Hi ha també una oposició que podríem anomenar provincialista en aquesta hostilitat de molts balears i valencians envers Catalunya. És la mateixa oposició que senten un extremenys o un manxec. Si la ignorància a la qual acabem d'alludir és filla, principalment, de l'ensenyament oficial en escoles i instituts i normals, aquesta oposició és filla, principalment, de la difusió que la premsa madrilenya (un "A B C", per exemple) assoleix en terres valencianes i balears.

Hi ha encara una certa animadversió, la menys temible, de veïnat. La mateixa animadversió que hi ha, per exemple, entre mallorquins i menorquins.

Com combatre aquesta separació entre els components de la Catalunya gran? Combatent-ne les causes, quan puguem ésser-ho. Respectant els fets consumats, quan ja hagin fet tard per combatre-les. I proclamant lialtament que la nostra intenció és de respectar-los, que no cerquem sinó una federació amb les regions germanes: federació d'ideals i de voluntats, avui; federació d'estats regionals, demà.

La difusió cultural ha de contrarestar la ignorància del llag històric i lingüístic que ens uneix. La difusió de la nostra premsa ha d'evitar que es presentin desfigurats o rebuixats els nostres ideals patriòtics. Cal fer néixer en l'esperit dels nostres germans l'amor a les seves pròpies característiques, a l'idioma sobretot, ja que hi trobem l'essència del nostre fet nacional. No hi fa res que omentem fent valencianisme o mallorquinisme. Quan se senten ben valencians o ben mallorquins, amb una base cultural sòlida, fatalment giraran els seus ulls envers Catalunya. La resta ja s'encarregarà de fer-la l'estat opressor.

Prou feina tenim encara endins de la Catalunya estricta! Pensarà tal vegada algú. No hi ha pas contradicció entre les dues tasques, ni cal tampoc que els catalans esmercin grans energies en la de suscitar la incorporació de les Balears i València al nostre moviment. Aquesta tasca és pròpia, i ha d'ésser, ara com ara, gairebé exclusiva, dels nuclis selectes de patriotes que existeixen dispersos per aquelles regions. Ajudar-los i encoratjar-los ha d'ésser la nostra tasca. Que sentin que Catalunya els esguarda i segueix amb amor els seus esforços. En aquest esguard amorós trobaran ells, catalans de cor, la força per lluitar, que ara senten sovint de fallir, i la compensació a l'escepticisme o a l'atac de llurs col·leranis.

Molt de temps s'ha deixat perdre. La Lliga Regionalista que va anar a fer eleccions a Extremadura i a Astúries no va fer res a València i les Balears. Essent l'amor a la llengua pròpia el sentiment que primer cal desenvolupar. "Nostra Parla" té una missió primordial a complir. Cal donar als petits nuclis de patriotes valencians i balears un ajut moral i fins material, sobretot al començament de llur actuació, quan la indiferència i els menyspreu que els volta, condensats en un despectiu: "No faran res", amenaça ofegar la novell-nada associació. Cal dotar-la d'una biblioteca on figurin els millors escriptors en llengua catalana, i trametre-li gratuïtament els diaris i revistes de la nostra terra. Cal treballar perquè els estudiants que vinguin a seguir Murs estudis a Barcelona siguin conquis a la nostra causa, i puguin quan retornin a llur terra ésser un element, potser el principal, de lluita i de proselitisme i l'Associació Catalana d'Estudiants hi té un camp fecund on esmerçar les seves jovent energies. Cal trametre conferències de màxima qualitat, que coneixin bé l'indret on van a parlar i que sàpiguen el tot i les paraules que cal emprar en aquella hora, en aquell lloc i davant d'aquell públic. Cal estar en una relació constant amb els capdavanters del moviment a cada contrada.

S'ha perdut molt de temps. Convé d'apressar-se.

Ferran Soldevila

Carnet de les lletres

II

IDILLIS

Carles Riba ha agrupat una pila de composicions en la seva antologia verdaguèria, sota el nom d'"Idillis". Verdaguèria havia batejat sovint amb aquest nom moltes de les seves poemes místiques. Les que ha triat el senyor Carles Riba són tretze d'aquelles lletres de Verdaguèria apareguts en èpoques molt diverses. Del "Plor de la tiorra" (1872) a "Lo blat" (1901), un vint-i-nou anys. Nogensmenys, a despit del temps, l'idill verdaguèria té sempre la mateixa "tendresa, tan directa i tan pura". És un impuls d'amor que l'acosta a la Divinitat, o bé una enyorança d'ésser-ne lluny. Una fa notar molt justament Carles Riba, és més freqüent, en el Verdaguèria místic, l'enyorança que l'oblí i la joia: "l'ànima vaga amb el seu cor, consirosa d'ella mateixa". Les lletres, els ocells, el paisatge, l'escenari de la terra, en fi, no és sinó un mirall desoladament buit quan l'Amor se'n anat, o bé un cor harmonios i sollicit quan Ell hi és. Aquesta intervenció del terrenal a la mística de Verdaguèria dona aviat als seus idillis un gust d'amor humà. Rosalia i l'infant es donen llurs cors, a l'hort, entre clavells i sàlades:

"Mentre camien les cors
s'els defallida,
que ja no pot obeir
tanta delícia.

Lo traidor del rossinyol
canta i refugia,
amb consors i reflets
tot ho espia.

La mareta, que entra a l'hort,
plora i sospira
quan la veu entre les roses
la estanguida."

Amb quina embriaguesa, les roses i els ocells coronen la mística escena! És la presència de l'Amor que els anima. En canvi, la tiorra, enyorança del Colom del cel, ferida del "bes suau" d'aquell Amor d'ull blau i cel·la rossa, veu com fugen, trist, els papallons, les abelles, i l'abric i el maig. Verdaguèria fa moure la Natura a l'impuls del seu cor. Com

La Política

"ARENYS I SA COMARCA".

El periòdic nacionalista Arenys i sa Comarca, que tan belles campanyes porta fetes per la llibertat de la Pàtria, ha passat a ésser l'òrgan de la Joventut Nacionalista d'Arenys de Mar, òrgan de jovent patriotes cada dia més nombros i influent en la vida política i social d'aquella vila.

Per solemnitzar el fet, preparen per al dia 10 del vinent agost un número extraordinari, al qual han promès col·laborar distingides personalitats del nacionalisme i de la literatura de Catalunya.

CONFERÈNCIA D'EN MASO I LLORENS A L'ATENUEU LLIBERTAT.

Demà passat, dissabte, a les deu de la vetlla, el diputat de la Mancomunitat, En Manuel Masó i Llorens, donarà una conferència a l'Ateneu Nacionalista del districte VII "Llibertat" (Rocafor, núm. 8).

MITING A LA POBLA CLARAMUNT.

S'annuncia, com a acte d'afirmació nacionalista, per a diumenge que ve, a La Pobla de Claramunt, un míting a càrrec del diputat a Cortes N'Enric Ràfols, i del de la Mancomunitat senyor Pic (En Rossend).

Voleu dir que ho serà, d'afirmació "nacionalista"?

CONFERÈNCIA.

Avui, a dos quarts de deu de la vetlla, a l'estatge de la Cooperativa Obrera "La Dignidad" (Villarreal, 163), donarà una conferència pública el senyor Cristòfor de Domènec, de la Unió Socialista Catalana, sobre el tema "Cooperativisme i Socialisme".

CONFERÈNCIA D'EN GASOL I LA FALÇ.

Avui, dijous, dia 26, a les deu de la vetlla, i a l'estatge de la Joventut Nacionalista "La Falç" (Salmeron, número 56, pral.) donarà una conferència el soci de la Joventut En Ventura Gasol, descobrint el tema "Actualitat de les joventuts. El preu de la sang".

Full de dietari

EL NOU FLAGELL DE LES REGIONS DEVASTADES

Hi ha una cosa que no pot deixar impassible cap home de cor: l'espectacle de les devastacions al Nord de França. Hi ha una altra cosa que ha de fer viure amb l'al·l al cor tots els artistes veritablement discrets: la profusió de monuments commemoratius que la legítima emoció dels francesos va acabat sobre aquests dissortats territoris.

França és, indubtablement, un país privilegiat en matèria de monuments. Les bones èpoques n'han deixat tants de bons, que els bastits en les males tongades queden com qui diu mig amagats i mig dissolts en el conjunt.

Això es comprova a París. No és que en alguna de les millors places no hi hagi cases detestables, és que la gran bellesa dels edificis i dels jardins que els són a l'entorn sembla que cuita a esborrar-les amb un gest de pietat magnànima.

A Barcelona la situació és horriblement diversa. Els pocs monuments de bon gust que s'aixequen sobre el seu estadi són traïdorament assassinats per l'estultícia de la urbanització i de les edificacions veïnes. En canvi, un monument dolent (el d'En Pittara, el d'En Clavé), una font monumental dolenta (on n'hi ha una de bona?), són exaltades, subratllades, enfortides pel tros de ciutat que les circunda.

Però no ens engeguem. Tornem al tema inicial. Ens alarmàvem durant la profusió de monuments que la legítima emoció dels francesos aixeca als camps de batalla per commemorar l'heroisme i el sacrifici d'una generació inoblidable. No és possible que tots aquests monuments siguin perfectes; les fotografies ens demostren que sovint els escultors i els arquitectes imaginem grans màquines que restaran més aviat com un nou càstig infligit a la terra trasbalsada que no com un premi ideal, com una reparació platònica.

En alguns medis selectes ja ha sonat la veu d'alarma. El municipi de París fa poc temps que s'ha mostrat resolt a restringir l'erecció de monuments i a subjectar-la en tot cas a un estret control artístic. Tant-de-bé aconseguirien deturar la fúria monumental, trista conseqüència de la fúria guerrera!

Fet i fet, encara que no s'inaugurin nous monuments, M. Poincaré no mancarà d'un pretext plausible per promoure els seus magnífics discursos de resposta a Anglaterra i d'amenaça a Alemanya.

Carles Soldevila

Contra els harems i per la bigàmia obligatòria

Segons comunicuen de Turquia s'és templat a l'Assemblea Nacional de fer passar una llei que estableix la bigàmia obligatòria. Salihhodja, que és al davant d'aquesta tendència i que és sostingut per tots aquells que reclamen la desaparició dels harems tures, ha presentat cinc vegades el projecte a l'Assemblea Nacional, que l'ha repel·lit. Hom anuncia per a molt aviat una vasta propaganda entre personatges influents. El Govern, entretant, ha publicat una estadística que demostra que la població de Turquia és de 5.473.000 homes i de 6.171.000 dones. Aquesta estadística vol demostrar que una llei per la bigàmia obligatòria no pot justificar-se amb raons socials.

EL NOU AMBAIXADOR D'ESPANYA A SUÏSSA

Berna, 25.—El nou Ambaixador d'Espanya N'Enric de Pàlacios, ha presentat avui el dematí les seves credencials al President de la Confederació helvètica.—Haves.

COTITZACIONS DEL DIA 25 DE JULIOL DE 1923

BORSI MATI					BORSI NIT					LIVISES ESTRANGERES					BORSA DE MADRID					BORSA DE PARIS					CANVI DE L'OR					MERCAT DE COTONS											
																														Cotitzacions del 25 Juliol 1923											
Nord. 67.80 Alicant. 67.80 Andalusos. 67.80 Gran Metrop. 67.80 152' 152' 164' 15175					Ob. 67.80 A. 67.80 Sals. 67.80 Tanc. 67.80 152' 152' 164' 15175					Frances. Suissos. Belgues. Lires. Lliures. Dòlars. Marcs. Corones.					Interiors. Amortitzable 4 0/0. Amortitzable 5 0/0. Exterior 4 0/0. Banc d'Espanya. Banc Esp. de Credit. Banc Esp. Rio Plata. Tabacs. Sucrea pref. Sucrea ord. Caducos. Nords. Alacants. Frances. Lliures.					Londres. 77.81 77.65 Belgica. 82 Espanya. 241.50 241.5 Holanda. 685 Italia. 73.81 73.75 Nova York. 10.84 10.82 Portugal. 45.8 Suïcia. 50.75 50.8 Suïssa. 50.75 50.8 Argentina. Brasil. Grecia. Noruega. 275 Dinamarca. 267.50 Berlin. 0.003 0.0026 Viena. 24.00 23.98 Praga. 50.95					Monedes or. Alfons. 128.30 " " Isabel. 132 " " Unies. 132 " " Belges. 121 " " Frances. 128 " " Suïssa. 23.91 " " dollars. 6.61					NEW YORK Dispo. Juliol Octu. Dbre. Gener Marc Tanca anterior. 53.00 22.48 25.28 22.10 Obertura. 23.48 22.55 22.47 22.29 Segon telegrama. 22.98 22.71 22.48 22.29 Tanca.											
BORSA TARDÀ										BORSA DE LONDRES																									LIVERPOOL						
Nord. Alicant. Andalusos. Colonial. Gran Metrop. F. C. Metrop. Algues. Docks.					Ob. A. Sals. Tanc.					Cèdules argentines 5873 Exterior 08 Frances 7770 Nova York 43986 Espanya 3326 Suïssa 2366 Holanda 11701 Italia 10512 Suïcia 1823 Portugal 209 Argentina 4037					Montevideo 2680 Berlin 2750000 Berlln 2750000 Copenhague 2650 Yokohama 21 15/16 Bèlgica 9415 Noruega 2831																				New Orleans Tanca anterior. 22.57 22.35 21.74 Obertura. Segon telegrama. Tanca.						

[illegible]

Mercats

Mercat de Rey

Els olis han sofert una pujada petita, a conseqüència d'agotar-se les existències.

Chaves i C., S. en Cta.
BANCA, CANVI, VALORS
Rambla del Centre, núm. 6
Telèfons 1230-1231 A.

Dr. Pérez Hernández

Malalties de la
PELL, AVARIOSI I GENITO-URINARI
Dies de feina, de 3 a 6.
Festius, de 10 a 12.
Corts Catalanes, 645, 1, 2.—Barcelona

Let condensada
EL PAGES

NONELL GERMANS
CANVI : VALORS : CUPONS
Rambla del Centre, 16

SOLERi TORRA G.^{MANS}

BANQUERS

RAMBLA DELS ESTUDIS, 13, i BONSUCCES, 1

VALORS - CUPONS - GIRS - CANVI

Negociem tots els cupons
venciment 1 d'agost

Dr. Sueiras Cirurgia. Malalties de la dona. Vies
urinals. D'11 a 1 i de 4 a 8.
FONTANELLA, 15

HEMORROIDES (MORDES)

Malalties dels nens **J. A. Wennberg** De la casa de Misericòrdia. Dimarts, dijous i dissabtes, de 3 a 5, **Balmes, 90, principal, primera.**

Doctor Montaña dels Hospitals de París. Pell i veneri. Sant Pau, 28, pral., 2.

Gasetta local

Anit, a les nou, fou atropellat per un tramvia l'obrer Martí Sánchez, de quaranta anys. Presentava fractura del tòrax i de diverses costelles. En ingressar al dispensari del carrer de Rosal, morí.

El fet ocorregué a l'encreuament dels carrers del Comte de l'Asalto i Marquès del Duero.

El millor obsequi per a les vacances
és un aparell fotogràfic de la
Casa Cuyàs: Portal de l'Àngel,
número 11.

JOYES VILANOVA UNIO.6

De l'Ateneu Obrer de Can Tunis hem rebut un elegant programa de les festes que celebrarà el propiinent diumenge, dia 29.

A les nou del matí tindran lloc els exàmens de fi de curs dels alumnes que assisteixen a les serres Escoles.

A les quatre de la tarda, la companyia d'Art Dramàtic Guimerà, sota l'ancorada direcció d'En Jaume Tàrré, posarà en escena el drama en tres actes de l'immortal Frederic So-

ler (Serafi Pinarra), "Les joies de la Roser".

A aquestes festes han estat invidades i hi han promès l'assistència les principals autoritats.

Xampany Baqués
El de millor bouquet
Guardiola de Fentrobí

Un nen de vuit anys fou atropellat per un automòbil, al carrer de Sans. Presentà una ferida al ventre i magullament en diverses parts del cos, de pronòstic greu.

Signoren detalls de la seva persona, car no pot articular cap paraula.

CARTUJANO
Vi blanc, 0.85 amb lit.
Cellers ARNO & MARISTANY

Ahir fou auxiliat al dipòsit de mà-
quines del Poble Nou. Josep Sánchez

Barcelona-Terme - - Mataró -- Empalme

[illegible]

Augmenta cada dia la Unitat per l'eventual successió de Lenin.

Riga, 25.—Les darreres notícies reben rebudes a aquesta capital procedents de Moscou confirmen que en el Comitè dels Soviets no és tan completa l'harmonia i la unitat com proclamen les informacions oficials i els periòdics addictes a aquell Govern, sinó que, pel contrari, hi ha grans divergències de criteri, sinó entre tots, almenys entre la majoria i els individus que integren el citat Comitè.

Aquestes notícies coincideixen efectivament en què l'absència efectiva de Lenin al front del Govern dels Soviets ha tingut per conseqüència, conseqüència que ja era de preveure, l'alentir les particulars accions dels Comissaris soviètics, molts dels quals s'assegura que aspiren a l'adhesió conspiren per succeir, de fet per ara i de dret més tard, a Lenin.

També es desprèn de les esmentades informacions que entre els col·legues del Govern de Lenin fóra aventurat dir que n'hi ha un tan sols amb "energia i habilitat suficients per substituir-lo no ja amb avantatge sinó tan sols en igualtat de condicions.—Havas.

Un atracament al Canadà

85.000 DOLARS ROBATS

Toronto, (Canadà), 25.—Un grup de sis individus atracà al carrer l'empleat d'un Banc portador de 85.000 dòlars, apoderant-se'n.

Els atracadors empenyeren la fugida en un automòbil que tenien preparat.—Havas.

TOPADA DE TRENS

103 morts i 200 ferits

París, 25.—Comuniquen de Berlín als periòdics d'aquesta capital que el corresponent a Sofia de la "Gazeta de Voss" telegrafia a aquesta que entre Sofia i Varna ha tingut lloc una topada de trens, a conseqüència de la qual sembla que han resultat 103 morts i uns 200 ferits.—Havas.

LA CANONITZACIÓ DE SOR TERESA DEL NEN JESUS

Roma, 25.—Avui es reunirà la Congregació ordinària de Ritus, la qual haurà de pronunciar-se sobre la represa de la causa de la canonització de la Beata Sor Teresa del Nen Jesús.—Radio.

LA S. DE NACIONS REGISTRA LA PRORROGA DEL CONVENI D'ALIANÇA DEFENSIVA ENTRE ROMANIA I TSCHECOSLOVAQUIA

Ginebra, 25.—El servei encarregat del registre dels tractats celebrats a la Societat de Nacions, ha registrat, amb data 16 de juliol de 1923, el protocol concernent a la prorroga del conveni d'aliança defensiva entre el regne de Romania i la República tchecoslovaca.

Com és sabut, aquesta prorroga fou concertada a Bucarest el 23 d'abril de 1921, essent signada a Praga el 7 de maig de 1923.

Aquest conveni apareixerà en el llibre de Tractats, que publica la Societat de Nacions.

Per altra banda, el ministre d'Affers estrangers de Romania ha notificat a la secretaria de la Societat de Nacions, amb una lletra datada el 14 de juliol actual, la ratificació feta pel Govern de Romania de l'esmena de l'article 293 del Tractat de Versalles i dels corresponents articles dels Tractats de pau aprovats per la conferència internacional del treball, durant la seva quarta sessió que, com és sabut, se celebrarà des del 18 d'octubre fins al 3 de novembre.—Havas.

Continuen les converses franco-belgues per respondre a Anglaterra

La gran reserva oficial facilita la fantasia periodística. Una proposició atribuïda als EE. UU. Unes intencions d'Anglaterra

París, 25.—Prosegueixen activament per via de les cancelleries les negociacions entre els Governos de París i Brussel·les referents a la resposta que hagi de donar-se a la darrera comunicació britànica.

Aquests canvis de punts de vista es desenvolupen en sentit favorable, però transcórreràn encara uns quants dies més abans que els Governos francès i belga estiguin en condicions de donar a conèixer llur criteri al Govern de Londres.—Havas.

"LE PETIT PARISIEN" I LES CONVERSES FRANCO-BELGUES

París, 25.—"Le Petit Parisien", parlant de les converses franco-belgues per contestar a la nota britànica, presum que el Gabinet de Brussel·les proposarà algunes modificacions que detallin el punt de vista francès. Des d'ara pot afirmar-se que aquestes modificacions no versaran sobre la qüestió de la resistència passiva.

Belgica, com França, no acceptarà evacuar la Ruhr més que a mesura dels pagaments efectuats pel Govern alemany, seguin quines sigui niles garanties ofertes.

En canvi, podria ésser que els senyors Theunis i Jaspars no es tinguessin tan convulsos com els francesos de mantenir en llur integritat l'estat de pagaments de Londres, amb tot i estar plenament d'acord amb França sobre el que ambdós països han d'exigir i cobrar d'Alemanya.

Tal vegada no estiguin tan oposats com els francesos a la reducció de l'import de les obligacions, tota vegada que la qüestió dels deutes interaliats no ha estat definitivament liquidada.—Radio.

UN ARTICLE DE SAINT-BRICE A "LE JOURNAL"

París, 25.—Saint-Brice escriu a "Le Journal":

"Encara que s'observa la més gran discreció sobre les deliberacions del Consell de ministres celebrat ahir, és segur que M. Poincaré obtingué l'adhesió unànime dels seus col·legues per prosseguir les negociacions amb el Gabinet belga per preparar la resposta a les proposicions britàniques.

L'orientació tendeix cada vegada més envers una combinació de dues notes diferents. La qüestió no té gaire importància si ambdós documents s'inspiren en una absoluta coincidència d'opinions. Les darreres impressions arribades de Brussel·les respecte l'assumpte són molt satisfactòries.

Els belgues es donen perfecte compte que la maniobra anglesa tracta d'esquivar la capitulació d'Alemanya, la qual li sembla perjudicada per la pressió franco-belga. Pes descomptat, es tracta únicament de prosseguir la conversa sense caure en el parany de les combinacions angleses, per la qual cosa no s'ariscarà res demanant-los de tallar i mantenint a l'ensens les bases del programa franco-belga.—Radio.

HOLANDA I ELS FERROCARRILS DE LA RUHR

París, 25.—Segons "Le Matin", en el Consell de ministres que se celebra ahir, el ministre d'Obres Públiques, senyor Le Troquer, anuncià que el Govern holandès es disposa a cedir el monopoli franco-belga de ferrocarrils de la Ruhr els ramals de certa combó, especialment en el que es refereix a combustible destinat a les fàbriques franceses de cot que estan situades a la vora esquerra del Rin.

Els ferrocarrils holandesos i el monopoli franco-belga de ferrocarrils de la Ruhr preparen conjuntament la conclusió d'un acord pel qual quedarà establerta una tarifa comú.—Havas.

ANGLATERRA DISPOSA A GARANTIR LA SEGURETAT DE FRANÇA

Londres, 25.—L'Agència Reuter assegura que el Govern britànic, l'actitud del qual fou sempre de simpatia a França, està disposat a discutir la qüestió de garantir la seguretat de França i donar satisfacció a tots els seus desigs.—Havas.

ELS EE. UU. I LES REPARACIONS

SI S'AJORNEN PER QUINZE ANYS ELS PRINCIPALS PAGAMENTS D'ALEMANYA, ELS ESTATS UNITS RETARDARAN PER IGUAL TEMPS LA SOLUCIÓ DEL DEUTE FRANCES

Washington, 25.—Segons el "New York Herald", a despit del silenci oficial, se sap que els Estats Units estarien disposats a retardar la solució del deute francès durant quinze anys si s'arribés a un acord franco-britànic respecte de les reparacions pel qual que s'ajornés també per quinze anys els principals pagaments d'Alemanya.

Els funcionaris consideren aquesta idea com la més acceptable per aplanar els dificultats de les reparacions, encara que consideren que serà combatuda per França.—Radio.

VINT MIL MILIONS DE MARCS CONFISCATS

París, 25.—Telegrafia de Magúncia als periòdics d'aquesta capital que en la dita població les autoritats d'ocupació s'han incautat de la sucursal del Banc de l'Imperi, trobant vint mil milions de marcs paper dintre un bagul dissimulat en una habitació tapada.—Havas.

EL GENERAL DEGOUTTE REP LES INSIGNIES DE LA GRAN CREU DE LA LEGIÓ D'HONOR ALLOCUCIÓ DEL MINISTRE DE LA GUERRA

Dusseldorf, 25.—Avui s'ha celebrat una solemne cerimònia militar, amb motiu d'esser-li imposades al general Degoutte, comandant general de l'exèrcit del Rin, les insignies de la Gran Creu de la Legió d'Honor.

El ministre de la Guerra francès, M. Maginot, el qual presidia l'acte de l'honorament de les darreres d'insignies al general Degoutte, pronuncià una allocució en la qual digué, entre altres coses:

"Havem demostrat davant del món que si França tenia forces i estava decidida a fer complir els compromisos contraets amb ella, no se'n servia sinó per emparar el dret i que era incapaç de recórrer a la violència ni emprar procediments brutals com els que no fa pas molt emparar els exèrcits alemanys, contra indefenses poblacions de França i de Bèlgica."

Després de pronunciada aquesta allocució, destil·lar les tropes per davant del ministre i de nombrosos oficials estrangers que havien assistit a l'acte.—Havas.

L'EMPRESTIT OR INTERIOR ALEMANY

Berlín, 25.—La xifra de l'empres-

Mussolini rep una delegació de la Confederació General de Treballadors

Roma, 25.—El senyor Mussolini ha rebut aquest matí una delegació de la Confederació General de Treballadors.

Mussolini manifestà als delegats el viu interès que sent envers la classe obrera i els seus desigs d'atendre les reivindicacions del proletariat sempre que aquestes estiguin dins de la justícia.

Manifestà després que té una sèrie de projectes destinats al millorament moral i material de la classe obrera.—Radio.

LA DISCUSSIÓ AL SENAT ITALIÀ DE LA REFORMA ELECTORAL

Roma, 25.—En determinats cercles s'assegura que el Senat no discutirà la reforma electoral fins al mes de novembre pròxim.

En conseqüència, les eleccions no tindrien lloc fins la pròxima primavera o potser més tard.—Havas.

L'ONADA DE CALOR A PORTUGAL

Lisboa, 25.—L'onada de calor que s'ha estès per tot Portugal s'ha intensificat extraordinàriament a la capital.

Avui la temperatura a la sombra era de 38 graus.

S'han registrat molts casos d'insolació.—Radio.

El or interior ha estat fixada en 25 milions de marcs or.

L'esmentat emprèst no estarà garantit pel Reichbank, per tal com es considera necessari, puix el Reich pot disposar fàcilment d'altres garanties.—Radio.

CAP A L'ANULLACIÓ DEL MARC?

EL GOVERN ALEMANY MEDITA LA CREACIÓ D'UNA NOVA MONEDA

Londres, 25.—Segons informacions rebudes en els cercles financers, el Govern alemany, desesperant d'eiviar el valor del marc ha decidit de crear una nova moneda d'un valor basat en el de l'or.—Radio.

LA FUGIDA D'ERHARDT LA PRINCESA DE HOHENLOHE CONDENADA A PRESO - IMPORTANTS DETENCIONS

Leipzig, 25.—La princesa Hohenlohe de Ceringen, complicada en l'evasió del capità Erhardt, ha estat condemnada a sis mesos de presó.

A Dessau han estat detinguts el baró i la baronessa de Bushe Loh, havent-se trobat en l'acte poder un pla detallat de l'evasió d'Erhardt, així com un carnet en el qual figura el nom dels complicades de la dita evasió.—Havas.

ELS SOCIALISTES ALEMANYS CONTRA LA MANIFESTACIÓ COMUNISTA

Berlín, 25.—El partit socialista alemany ha invitat els seus adictes a no prendre part a la manifestació que per al dia 29 de l'actual els comunistes han organitzat contra el partit feixista.—Havas.

LES PUBLICACIONS DE LA COMISSIÓ DE REPARACIONS

París, 25.—El Govern francès havia demanat a la Comissió de reparacions si veia objecció a la publicació en un llibre groc de la memòria que fou presentada a la Comissió per la delegació francesa el 15 de març de 1922 sobre la petició de moratòria d'Alemanya. La Comissió ha jutjat preferible de publicar per si mateixa aquesta memòria, i prepara la publicació d'una altra sobre els seus treballs de 1920 a 1922 i partícipament sobre els estudis que donaren per resultat la fixació del deute alemany en 125 mil milions de marcs or.—Radio.

La constitució del Tractat de pau, els protocols i els convenis annexos

Constantinoble celebra la signatura de Grècia i el Tractat La política interior grega: L'actitud d'els venizelistes dissidents

Lausana, 25.—El Tractat de Pau que se signa ahir a Lausana, consta de 143 articles, mentre que el primer projecte, del 4 de febrer, constava de 160. Ambdós textos ofereixen per altra banda nombroses diferències. Al Tractat pròpiament dit hi van units uns quinze annexos diversos (protocols, convenis, declaracions, cartes, etc.) que conté en realitat la part més important dels aranjaments conclosos a Lausana.

Està dividit en tres parts: La primera conté les clausules territorials i les referents a nacionalitats i a la protecció a les minoritats; la segona conté les clausules financeres i està subdividida en dues seccions, la primera relativa al deute públic otomà i la segona conté clausules diverses.

La tercera part, referent a les clausules econòmiques, està dividida en cinc seccions a saber: primera, béns i drets i interessos; segona, contractes i preexistències; tercera i quarta, deutes, i cinquena, tribunal arbitral mixte.

En els protocols i convenis annexos figuren el conveni dels estrals, diversos convenis comercials i declaracions relatives de règim judicial i el canvi de presoners entre Grècia i Turquia.

Un protocol especial compost de tretze articles està dedicat a les concessions.—Radio.

DESPRES DE LA SIGNATURA CONSTANTINOBLE ENGLANADA: EL GOVERN FELICITA ISMET-PAYHA

Constantinoble, 25.—Amb motiu de la signatura de la pau la ciutat ha celebrat aquest matí anaradaments i il·luminacions. El Govern d'Angora ha adreçat a Ismet-Paixà un telegrama de felicitació amb motiu de la signatura del Tractat de Pau.—Radio.

LES PROXIMES ELECCIONS GREGUES

Atenes, 25.—Segons els periòdics, i excepte alguna decisió imprevista que pogués adoptar-se sembla que serà el Govern actual el que efectuarà les eleccions.

Quatre ministres pertanyents a diversos partits polítics seran reemplaçats per personalitats completament decantades de la política.

La llei marcial serà molt alevada i la premsa quedarà en completa llibertat, essent molt probable que el Govern patrocinari els candidats de la Unió nacional.

La nova Cambra serà constituïda com Assemblea constituïent.

Als cercles polítics s'assegura que el cap de la revolució, coronel Plastiras, no prendrà part en les properes eleccions. Encara que preconitzada fortament per diferents diaris, la idea d'un Govern presidit pel senyor Zaimis, per verificar les eleccions, sembla haver estat completament abandonada.—Havas.

LA REPRESA DE LES RELACIONS DIPLOMÀTIQUES ANGLO-TURQUES

Londres 25.—Contestant una pregunta a la Cambra dels Comuns Robert Macnail ha declarat que les relacions diplomà-

tiques amb l'urquia serien represes immediatament després de la ratificació del Tractat de pau.—Radio.

ELS REPUBLICANS GRECS

Atenes, 25.—Es confirma oficialment la notícia d'haver-se produït una escissió al partit venizelista, en el qual han sorgit dissidents, que es mostren partidaris de la república en substitució de l'actual monarquia.

Aquests dissidents han publicat un manifest en el qual declaren que en les properes eleccions publicaran el seu programa, preconitzant, com a qüestió prèvia, l'adveniment de la república.—Havas.

UNA HERENCIA DE 1.200 MILIONS DE FRANCS

Lis, 25.—El director de la fàbrica de tintes i aprestos de seda M. Joseph Gilet, mort fa poc, deixa una fortuna evaluada en més de 1.200 milions de francs.

Consistia en un solament en diverses fàbriques de Lis, sinó també en altres radicades a Itàlia, a Prússia, a Rumania, a Polònia, a Àustria, a Rússia i, sobretot, als Estats Units.

Els seus hereus són quatre, una filla i tres fills, els quals continuen els negocis del llur pare.—Radio.

UNA FORTUNA EN PEDRES PRECIOSES RUSSES

París, 25.—Els inspectors de Finances han detingut un individu al qual s'ocupaven pedres precioses per valor de 200.000 francs.

En una caixa de lloguer d'un Banc se li ocuparen pedres precioses per valor d'un milió i mig de francs.

Fou detingut i alliberat sota fiança de 100.000 francs.

El jutjat treballa per aclarir el detall d'aquestes riqueses, les quals procedien de Rússia.—Radio.

OPERACIONS DEL FRANCOSOS AL MARROC

Rabat, 25.—El grup mòbil de Taza ha realitzat una operació al marroc d'Ermauer i comandament del general Thevery.

Els francesos han aconseguit tots els seus objectius.—Radio.

DETENCIÓ DE TRES ESTAFADORS

París, 25.—Han estat detinguts tres individus que intentaven cometre una estafada d'un milió de francs presentant al cobrament bons de comerç emesos pels Municipis de les regions invadides durant la guerra i que ja havien estat retornats per França.

Sembla que no es tracta d'una falsificació, sinó d'un augment fraudulent en la tirada.

Els autors dels tres procediments d'Alemanya, on havien estat portats per l'enemic.—Radio.

EL PRIMER CONFLICTE OBRER AERI

UN QUE SI ES DESCUIDA ES DESCUIDA ES DECLARA EN VAGA TOT VOLANT

Londres, 25.—En el moment que un avió es disposava a sortir de l'aeròdrom de Croydon, el màxim es negà a conduir-lo sinó se li augmentava el sou.

Aquesta actitud provoca grans protestes per part dels passatgers, però l'aviador es negà en absolut a volar si no eren ateses les seves peticions.

Es telefonà a la direcció de la Companyia, i en vista que en aquell moment no podia ésser substituït l'aviador se li concedí l'augment que demanava, sortint l'avió cap el seu destí amb tres hores de retards.

Es el primer cas registrat de conflicte obrer en l'aviació.—Radio.

Quinanta homes ofereixen llur sang per salvar un malalt greu

Londres, 25.—El director de l'Hospital de Greenwich havia demanat a la Premsa voluntaris per donar una pinta de sang per salvar la vida d'un pacient a l'Hospital 50 homes que es prestaven a la transfusió.

Els metges escolliren la sang dels més als dels voluntaris i retornaren la vida al malalt d'emènia.—Radio.

LA VAGA DE TULE

Hull, 25.—Els treballadors del moll han celebrat una nova reunió, persistint en la seva actitud vaguista.—Havas.

MR. BALDWIN, A LA CAMBRA DELS COMUNS, PREDICA LA CONVENIENCIA D'ESTABLIR UNA BASE NAVAL A SINGAPORE

Londres, 25.—El primer ministre, Mr. Baldwin, ha declarat a la Cambra dels Comuns que l'establiment d'una base naval a Singapur ha estat recomanat per l'Almirallat després d'un detingut estudi realitzat pel Comitè de la defensa nacional.

Amé l'establiment de la dita base podrien ésser reparats a Singapur els grans cuirassats.—Radio.

NOVA YORK, 25.—En els cercles polítics d'aquesta capital, el mateix que en els de Washington, és objecte d'animats comentaris el projecte que té Anglaterra de constituir una base naval a Singapur, essent legítim amb avidesa els judicis que sobre aquest assumpte venen emetent els periòdics japonesos, els quals, com se sap, dediquen a aquesta projecte especialíssima atenció.—Havas.

SIGNATURA DEL CONVENTI COMERCIAL AUSTRO-PORTUGUES

Viena, 25.—Avui ha estat signat el Tractat de Comerç amb Portugal.—Radio.

LA DESMOBILITZACIÓ GRECA

Atenes, 25.—En els cercles militars es diu que la desmobilització de l'exèrcit grec serà subordinada al de les forces de Turquia.—Havas.

LA PREMSA TURCA I LA SIGNATURA DE LA PAU

Constantinoble, 25.—La premsa local expressa llur satisfacció per haver-se arribat a la pau, si bé espera que siguin conegudes amb exactitud totes les clausules del Tractat, per treure'n conseqüències i esbrinar si la satisfacció que s'està experimentant des d'ahir, està o no justificada plenament.

La majoria dels periòdics opinen en efecte, que encara que els aliats hagin perdut en molts punts, Turquia no ha aconseguit tot el que volia i necessitava obtenir per al ple desenvolupament de la seva nacionalitat, des del punt de vista polític i econòmic.—Havas.

DE PORTUGAL

LA FILLA DEL GENERAL GUERRERO CONFESSA HAVER ASSASSINAT ELS SEUS DOS FILLS

Lisboa, 25.—Ha estat detingut un oficial de l'exèrcit pertanyent a una família molt coneguda per suposar-se'l pare dels dos nois assassinats per la filla del general Guerrero.

Al dipòsit judicial ha estat reconstruït el crim, en presència de la filla del general Guerrero, la qual ha confessat el seu crim.—Radio.

ELS CERCLES OFICIALS ANGLESES RESTEN MUTS RESPECTE ELS DOCUMENTS TRANSMESOS ALS ALIATS

Londres, 25.—En els cercles oficials continuen guardant-se una impenetrable reserva sobre el contingut dels documents transmesos als aliats.

La notícia que França i Bèlgica preparaven un nou pla en comú per sotmetre'l a Anglaterra ha causat a Londres gran impressió.

L'ambaixador de França ha arribat avui a Londres.—Radio.

Antologia de contes catalans

El somriís de Marianna

Quan Joan arribà al cim de la costa, va ajagar-se ataligat. Feia una tarda d'estiu foixuga; el sol s'apretava, dalt del cel, blau fosc; i el bon solet cremava el romaní i el fonoll. Joan sentia el pes dels seus quaranta anys madurs, i la costa solana, resseca, on havia treballat tants dies de la seva adolescència, ara es mostrava dura. A la fi havia arribat al cim. La baix, tot de teulades roges, netes de la pluja i el vent, s'agombolaven a l'entorn de l'església gris; a l'esquerra lliscaven el riu i les rengleres de pollanes. Que altra la cinta ampla de la carretera! Què ornada la font, sota d'arbres de remorsal!

Jo veure així, de sobte, el

seu poble, el cor de Joan havia fet un bot. No s'hi havia acostat d'ençà de la seva fugida. Vint anys havia dut a l'ànima el record d'aquestes teulades i de la dolça remor dels arbres de la font. Havia seguit la carena, aspra i cantelluda; s'havia deixat anar rossola avall; la costa pedregosa i dreta, l'havia anat. La fi de la caminada era abocar-se a la vall i guaitar, enllà, clares sota la llum del juny, les cases ajupides vora l'església. Guaita, Joan, guaita iatura els seus sospirs! Mira l'edifici de l'oncle, escapat de tantes catelles; mira la plaça i els nou raigs d'aigua de la font.

En aquella recollida de carer, encara hi ha la fusteria

del teu pare, amb l'olor d'encañals, i el ribot i les serres, en la penombra. La teva mare deu amagar els seus enyoraments sota la cabellera blanca i mística. Actua el batec del teu cor, Joan! Ara ha passat un vol d'ocells sobre la casa de Marianna.

Marianna! Oh, que lluny el record! Nola cruel, cruel, cruel. Marianna als divuit anys havia encès el cor del fusteret. Els seus ulls negres flamejaven sota l'arc de la cella rossa. Els rulls, rossos, daurats com la mel, queien sobre la seva nuca pallida. Joan la veia passar cada dia, amb pas de guàrdia, sempre somrient. Els divuit anys del noi es trasbalsaven cada vegada que aquella noia fina sol mirava. A les nits, el seu somriís era un desvari.

Un dia, era un diumenge, vingué de missa—Joan va veure la seva timidesa. Marianna s'havia allunyat un xic dels

seus parents, i esbandia en el sol la seva rialla. Per una besada d'aquell llavi roig, Joan hauria donat la seva vida. Tremolós, va apropar-se a la noia i li va dir, de pressa, amb paraules tallades i absurdes, com el seu cor l'estimava.

Ara, Joan encara sentia la crueltat d'aquell somriís. Quines belles rengleres de dents! Marianna guaitava, alerta, la seva mare i el vell oncle, conversant. Ma baix, a l'ombra d'uns porcos, mentre Joan, pallid i enc

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

Dià 24 de juliol de 1923

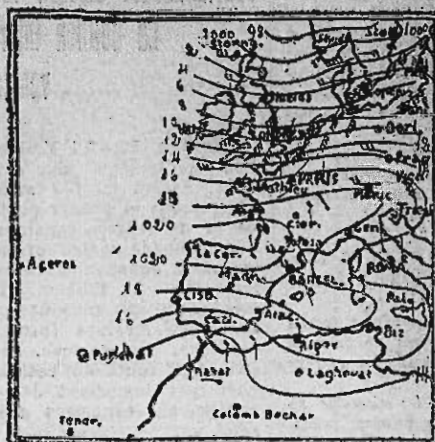
1. SITUACIÓ ATMOSFÈRICA GENERAL A LES 7 DEL MATÍ. — (Observacions d'Europa, Nord d'Àfrica i l'Àfrica, reduïdes per telègrafia sense fil).

2. ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES 8 DEL MATÍ. — (Observacions de la Xarxa meteorològica catalana, comunicades per telègraf).

El cel és completament seri a tot Catalunya més amb caligues a Barcelona i a les Gules de l'Ebre.

En les darreres 24 hores s'han observat algunes tempestes a Lleida i a la Plana de Vich.

La temperatura màxima ha estat de 29 graus a Reus.

3. VENTS SUPERIORS A BARCELONA. — (Sondejats de l'atmosfera feta a les 7 del matí).

Altitud, metres: 250, 500, 1.000, 2.000, 3.000, 4.000.

Direcció: SW, WNW, W, WNW, NNW.

Velocitat en metres per segon: 1, 2, 3, 4, 5, 6.

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Hores d'observació: 7, 13 i 19 hores.

Baròmetre a zero i al nivell del mar: 764,0, 764,0, 762,00. — Termòmetre sec: 27,2, 25,7, 27,4. — Termòmetre humit: 21,8, 22,5, 21,5. — Humitat (centèsimes de saturació): 61, 57, 55. — Direcció del vent: S, SW, W, NW.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 7, 8. — Estat del cel: quasi seri, seri, seri. — Classe de núvols: Ci-cu.

Temperatures extremes a l'ombra: Màxima 29,7. — Mínima: 22,7. — Mínimus arran de terra: 21,6. — Oscil·lació termomètrica: 7,0. — Temperatura mitja: 20,2. — Precipitació: 0,0. — Precipitació des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data: 0,0 mil·límetres. — Recorregut del vent en el mateix temps: 80 quilòmetres.

mon Macià, Marià Codina i Leo Marnet, tots del terme de Vich.

L'expedient i projecte de referència esclaran de manifest a la Secció de Foment d'Obres públiques (Pelayo, 11, pis tercer), durant trenta dies, podent, els que es considerin afectats per la dita petició, presentar a l'Alcalde de Vich o al Govern civil totes les reclamacions que considerin procedents.

CALDES D'ESTRACH

Concert — Visites — Millers — Nota

Divendres a la nit va celebrar-se al saló-teatre del Casal Català l'anyada recital pel notable pianista Nin de Val.

Les condicions del senyor Nin, ja conegudes, fan que l'elogi que poguéssim fer sobre, dient només que el públic selectíssim, encara que escàs, que acudí a la sala escoltà amb fruïció i religiositat la mestriosa interpretació de les obres que integraven el programa, fent-se remarcar en gran manera per l'acurada execució de la dificilíssima Sonata en fa sostingut, de Siojowski, i pel sentiment amb què executà la coneguda Marxa Fúnebre de Chopin.

Molt bé pel senyor Nin, que deixà entre els que l'escoltàrem un bell record i molt bé també pel Casal Català, el qual en el que va d'èxit ha ofert als seus socis protectors i al poble de Caldes, ben sovint, segons els seus mitjans, tot el millor que ha pogut triar.

—Es empedrà en una llarga extensió la carretera de França en el nostre terme. Sabem que s'empedrarà en tot el camí. Fa bo de veure com es treballa per Caldes i es fa una millora tan important després de tants anys de repòs i ens plau felicitar als portadors a cap de tan útil obra. Almenys si s'ha triat molt a l'últim s'ha fet una cosa ben feta.

—Hem tingut el gust de saludar al Casal Català alguns socis protectors de l'entitat, entre ells i en primer terme l'Excel·lent senyor Baró de Güell. Han vingut complint la promesa feta de visitar les escoles que amb el seu ajut econòmic podrien muntar-se l'any darrer i oferir el seu ajut moral i material pel curs vinent.

Són pocs, però el seu acte, naturalment, ha merescut lloances justificades ja que encara que foren els fundadors de l'entitat i per tant li duen la força moral que amb la seva presència i presència li presten, cal fer-se el cor que el Casal és l'únic del Casino, dissortadament, i fa molta calor en aquests temps.

Mercès Benjamins i a reuere! L'Associació Protectora de l'Ensenyament Català ha augmentat la subvenció que donava a les escoles del Casal Català.

—Caldes és pla. Hi ha hagut incidències de les quals no volem fer nos res però baixes i infimes, mes, en fi, i per últim, els estiuistes es poden passejar i reposar. Només trobem a faltar en aquest bell recó de Catalunya aquella catalanitat de la qual es paguen molts a Barcelona i que aquí, a Caldes, pels ciutadans, sembla que se la deixen ben descau a l'últim de l'América del Vell d'hivern quan tracten de cercar torre a la nostra vila. Es llastima perquè farien un gran bé amb el seu exemple a la gent del poble. Tist i pobre nacionalisme que segueix les estacions i es manifesta diferentment a Barcelona i a Caldes!

El lector diu...

CLAM UNANIME

Sr. Director:

Diverses vegades des de la secció "El lector diu..." s'ha parlat de la pornografia, aquest flagell que sota variats aspectes fa tant de temps venim suportant a Catalunya amb culpable tolerància que, per cert, paguem ben cara. Hom ha pogut llegir aquests dies a la Premsa certes mesures emprades pel senyor Portela en pro de la moralitat pública. Tot i essent lloable aquesta actitud, cal tenir present la poca eficàcia que fins ara han tingut les intervencions d'aquelles autoritats espanyoles que ocupant el mateix lloc, intentaven fer res semblant.

L'Ajuntament de Barcelona que ha fet en aquest sentit? Cenyat-nos, ara com ara, als quicques, hem de recordar que estan materialment inundats de brutícia. La producció periodica pornogràfica ha pres, a Barcelona, proporcions enormes, que la nostra gent, molt especialment la joventut decrepita va devorant continuament. El nostre enemic ens ataca pel flanc, a l'abrivada d'idealisme patriòtic que ens desvetlla l'esperit i ens fa ésser més homes, oposa una intensa ofensiva de materialisme denigrant que corra l'arrel de l'ànima i l'esterilitza per tota causa noble i espiritual. Caldria que tots plegats ens donéssim ben bé compte d'això, bo i disposant-nos a la defensa.

Per què no intentar, ultra çò que pugui fer l'Ajuntament i altres autoritats catalanes, una coordinació d'aquelles "iniciatives individuals" de què parlava supra el senyor F. Santmarç en aquesta interessant secció del vostre diari?

A. Sorcha

ALS CANTORS I ARTISTES CATALANS.

Sr. Director:

A l'Orfeó Germanor Empordanès, que es dirigeix a Tolosa per prendre part en unes festes organitzades per la municipalitat d'aquella capital, li va

LA PUBLICITAT

editarà en el seu fullot, començant l'1 d'agost, la famosa novel·la de

Louis Hémon

que ha aconseguit, en un parell d'anys, un èxit i una difusió no iguals en la literatura contemporània.

MARIA CHAPDELAIN

Es una novel·la que unió a l'interès de l'argument, emocionant i humanísim, l'escenari oclit on es desenvolupa i les virtuts que exalta

MARIA CHAPDELAIN

traduïda al català per un dels nostres poetes joves, i forta als lectors de

LA PUBLICITAT

unes hores de lectura emocionant

ésser privat d'interne-se a França amb tot i tenir la deguda autorització i portar els documents convenientment legalitzats.

A aquesta nova i repugnant arbitrarietat del govern espanyol és possible que els cantaires i artistes catalans s'hi dobleguin sense que les nostres cares enregem de vergonya? És possible que els Orfeons restin callats quan davant la barriera arbitratària que suposa el fet esmentat no hi hauria d'haver cap entitat cultural ni cap artista a Catalunya que no aixequés la seva veu de protesta?

Ahir els atropellats foren un estol d'homes, senyorettes i infants; un altre dia serà tot artista català el privat d'interne-se a França, i quan no és així, a clam de protesta per l'arbitrarietat comença amb l'Orfeó Germanor Empordanès, més descomparat es veurà l'artista català que pel fet d'esser-ho sigui atropellat en els drets que la civilització li atorga.

No ens semblaria desafortunat que la germanor d'Orfeons de Catalunya prenguessi nota de la nova ofensa inferida a Catalunya i estudis la manera de fer tant eficaç i serollosa com fos possible una protesta de tots els Orfeons i entitats artístiques de la nostra terra; protesta que pesés en evidència davant dels governs francesos la ridícula obsessió dels governs espanyols que tracten com a malfactors els nostres nobles cantaires i artistes, mentre els viadors i professionals del crim acceuen públicament quan a ells els hi sembla amb la més estèriler impunitat.

No oblidem que, avui per avui, els governs amb les seves arbitrarietats ens ofereixen les armes més poderoses i eficaces per trencar en pro dels nostres ideals nacionalistes.

M. B.

Del Municipi

LA SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

Ahir a dos quarts de sis es reuní la sessió ordinària de segona convocatòria, presidint el tinent d'alcalde senyor Matens. Hi assistiren els regidors senyors Rovira, Vilaseca i Capdevila.

Es llegí l'acta de la sessió anterior, que es aprovà.

El senyor Rovira demana a la presència que, vista l'escassa nombre de regidors, quedin damunt la taula per la pròxima sessió el despatx oficial i l'Ordre del dia.

No havent-hi cap més assumpte per tractar, s'acabà la sessió.

LES SUBSTÀNCIES TOXIQUES

Un advertiment de la Inspecció de Sanitat

La Inspecció "provincial" de Sanitat fa públic que tenint coneixement que en algunes farmàcies i drogueries es venen substàncies tòxiques sense els requisits legals, amb la qual cosa s'afavorix l'ús indegut amb perjudici de l'home i dels animals domèstics, fa arribar a tots els senyors subdelegats de farmàcia, drogueria i venedors de drogues a la menuda que no despatxin substàncies tòxiques a persones que no estiguin autoritzades per al consum, procurant evitar les al·lèrgies i els següents perills que es produiran mal als de totes les fites substancials.

El senyor Rovira demana a la presència que, vista l'escassa nombre de regidors, quedin damunt la taula per la pròxima sessió el despatx oficial i l'Ordre del dia.

No havent-hi cap més assumpte per tractar, s'acabà la sessió.

EL PREU DEL COC

Tornant a parlar d'aquesta qüestió d'ahir el governador als periodistes que podria parlar que el preu del carbó de coc no seria augmentat.

ELS DESCARREGADORS DE CARBÓ I EL S. U.

Sembla que en una reunió celebrada pels elements que formen la secció de transports del Sindicat Unió s'ha acordat exigir des d'ahir el carnet d'adherent a tots els obrers ocupats en la descàrrega de carbó, havent-se nomenat a l'efecte una Comissió.

AL METROPOLITA

Ahir treballarà a les obres del Metropolita 799 obrers.

L'Empresa continua ament treballadors i oficialment es dona per acabat aquest conflicte.

EN LLIBERTAT

El jutge militar instructor de la causa pel repartiment de fulles sedicioses ha decretat la llibertat d'Andreu Cabré, Enric González i Juli Ramon, els quals, però, han quedat a disposició de les autoritats judicials, que els tenen reclamats per diferents causes.

També ha estat posat en llibertat pel jutge, Josep Sanjaun, detingut a la porta d'un impremta del carrer d'Enric Granados, per amenaces i coaccions als obrers.

DETENCIÓ

Ha estat detingut al seu domicili, Argentat, 15, l'obrer Manuel Cots, denunciat per coaccions i amenaces als treballadors d'un forn de pa del passeig del Bern, de les quals ja donàrem compte ahir.

ACLARIMENT

S'ha esbrinat que la noia Engracia Vila, la qual resultà ferida mentre treballava al carrer Mallorca, ho fou a conseqüència d'haver caigut i fet explosió un tub d'àcid carbònic dels que s'empenen per a la fabricació de "esparglets".

DENUNCIA

Ha estat tramès al jutjat una denúncia contra Dionís Bernat Vallis, al qual s'acusa d'haver disparat, des de l'interior d'un automòbil, contra la sabateria que els senyors Fills de J. Fiol tenen establerta a la Gran Via Lletana, i de resultes del qual resultà trencat el vidre de l'escaparat.

UN FERIT QUE MILLORA

Comuniquem d'igualada que ha millorat molt en el seu estat Damia Ubach, el qual, com es recordà, fou ferit per uns individus d'aquell Sometent al passar en automòbil per la carretera del Bruch.

DONATIU

Els comerciants de carbó mineral han lliurat al Govern civil 3.000 pessetes, i el Cercle de Caçadors 500, per premiar serveis notables prestats per la força pública.

Els donatius fets a Capitania general, en prent als serveis prestats pels soldats durant la passada vaga de transports, arriba ja a 31.875 pessetes.

ELS RETIRS OBRERS

En la sessió commemorativa celebrada a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis amb motiu del segon aniversari del règim de Retir obrers s'acordà trametre els següents telegrames:

Ministre del Treball:

Commemorant èxit assolit en els seus primers anys vigència per règim oficial retir obrer obligatori els organismes oficials i col·laboradors de l'esmentat règim a Catalunya i Balears reunits en solenne sessió es dirigeixen a Vostra Excel·lència instant prompta concreció material legislativa normes per a la total i prompta implantació i ampliació d'indem sistema segurs so-

CRONICA SOCIAL

SEGONS DILIGENCIES PRACTICADES, SEMBLA QUE L'AGRESSIÓ A L'ADVOCAT SESERES NO TE CARACTER SOCIAL

EL CONFLICTE DEL METROPOLITA HA QUEDAT DEFINITIVAMENT RESOLT

VUIT DETINGUTS EN LLIBERTAT

El jutge especial senyor Carrera ha continuat practicant diverses diligències relacionades amb l'atemptat de disabte passat, del qual resultaren víctimes l'advocat senyor Seseres i l'obrer Francesc Musulas.

Ahir a la tarda, després d'efectuar algunes aclariments i rodeos de prems, que aparentment no donaren cap resultat, fou decretada la llibertat a vuit dels delinqüents; els altres quatre queden processats, puix pel que es veu ha d'esperar-se el resultat d'una diligència que s'està practicant.

Sembla que relacionat amb aquest atemptat celebraren una extensa conferència el magistrat inspector senyor Avel·lí, el president de l'Audiència senyor Vera i el jutge especial, del qual resultat s'havia demanat a "Jefatura" un determinat inspector de policia perquè practiqui algunes recerques; seguint aquesta versió, han estat examinats els llibres en què el senyor Seseres anotava els afers en què intervingués com a advocat, i d'aquí que vagi prenent cos la possibilitat que l'agressió no tingui res que veure amb els conflictes socials.

El fetit senyor Seseres no ha sofert cap variació en el seu estat, però de nota molt abatiment.

EL PREU DEL COC

Tornant a parlar d'aquesta qüestió d'ahir el governador als periodistes que podria parlar que el preu del carbó de coc no seria augmentat.

ELS DESCARREGADORS DE CARBÓ I EL S. U.

Sembla que en una reunió celebrada pels elements que formen la secció de transports del Sindicat Unió s'ha acordat exigir des d'ahir el carnet d'adherent a tots els obrers ocupats en la descàrrega de carbó, havent-se nomenat a l'efecte una Comissió.

AL METROPOLITA

Ahir treballarà a les obres del Metropolita 799 obrers.

L'Empresa continua ament treballadors i oficialment es dona per acabat aquest conflicte.

EN LLIBERTAT

El jutge militar instructor de la causa pel repartiment de fulles sedicioses ha decretat la llibertat d'Andreu Cabré, Enric González i Juli Ramon, els quals, però, han quedat a disposició de les autoritats judicials, que els tenen reclamats per diferents causes.

També ha estat posat en llibertat pel jutge, Josep Sanjaun, detingut a la porta d'un impremta del carrer d'Enric Granados, per amenaces i coaccions als obrers.

DETENCIÓ

Ha estat detingut al seu domicili, Argentat, 15, l'obrer Manuel Cots, denunciat per coaccions i amenaces als treballadors d'un forn de pa del passeig del Bern, de les quals ja donàrem compte ahir.

ACLARIMENT

S'ha esbrinat que la noia Engracia Vila, la qual resultà ferida mentre treballava al carrer Mallorca, ho fou a conseqüència d'haver caigut i fet explosió un tub d'àcid carbònic dels que s'empenen per a la fabricació de "esparglets".

DENUNCIA

Ha estat tramès al jutjat una denúncia contra Dionís Bernat Vallis, al qual s'acusa d'haver disparat, des de l'interior d'un automòbil, contra la sabateria que els senyors Fills de J. Fiol tenen establerta a la Gran Via Lletana, i de resultes del qual resultà trencat el vidre de l'escaparat.

UN FERIT QUE MILLORA

Comuniquem d'igualada que ha millorat molt en el seu estat Damia Ubach, el qual, com es recordà, fou ferit per uns individus d'aquell Sometent al passar en automòbil per la carretera del Bruch.

DONATIU

Els comerciants de carbó mineral han lliurat al Govern civil 3.000 pessetes, i el Cercle de Caçadors 500, per premiar serveis notables prestats per la força pública.

Els donatius fets a Capitania general, en prent als serveis prestats pels soldats durant la passada vaga de transports, arriba ja a 31.875 pessetes.

ELS RETIRS OBRERS

En la sessió commemorativa celebrada a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis amb motiu del segon aniversari del règim de Retir obrers s'acordà trametre els següents telegrames:

Ministre del Treball:

Commemorant èxit assolit en els seus primers anys vigència per règim oficial retir obrer obligatori els organismes oficials i col·laboradors de l'esmentat règim a Catalunya i Balears reunits en solenne sessió es dirigeixen a Vostra Excel·lència instant prompta concreció material legislativa normes per a la total i prompta implantació i ampliació d'indem sistema segurs so-

ELS POMELLS DE JOVENTUT

El Director dels Pomells de Joventut ha aprovat darrerament els següents:

Núm. 850. Jovincels del Camp (Joves), de Montroig; núm. 851. Regim de la Roca (senyorettes), de Montroig; núm. 852. Flors del Calvari (senyorettes), de Sant Andreu de la Barca; núm. 853. Escuders de Sant Jordi (Joves), de Barcelona; núm. 854. Sagrat Cor de Jesús (Joves), de Barcelona; núm. 855. Rebrotos de Catalunya (Joves), de Montgat; núm. 856. Minerva (Joves), de Santa Eulàlia de Vilatorrada; núm. 857. Liris de Santa Eulàlia (senyorettes), de Santa Eulàlia de Vilatorrada; núm. 858. Floreates de Sant Feliu (senyorettes), de Girona; núm. 859. Tot per Catalunya (Joves), de Sant Pere de Riudevitlles; núm. 860. Pontcetes de Barberà (senyorettes), de Santa Maria de Barberà; núm. 861. Lleiant (senyorettes), de Sant Andreu de Llavaneres; núm. 862. Ginestra Montiblanca (senyorettes), de Santa Margarida de Montbui; núm. 863. Saba nova (Joves), d'Alcoi; núm. 864. Englantines Remanes (senyorettes), d'Alcoi; núm. 865. Rosas del Sant Crist de Balaguer (senyorettes), de Balaguer; núm. 866. Patriotes Navasenes (Joves), de Navès; núm. 867. Pontcetes Navasenes (senyorettes), de Navès; núm. 868. Fi de les tres branques (Joves), de Berga; núm. 869. Camí del triomf (senyorettes), d'Igualada; núm. 870. Segadors de Catalunya (Joves), de Santa Maria de Barberà; núm. 871. Crenats de la Verge (Joves), de Mataró; 872. Estel solitari (senyorettes), de Barcelona; núm. 873. Flors d'amistat (Joves), de Barcelona; núm. 874. Segadors de mala herba (Joves), de Gelida.

Secció Marítima

Moviment marítim

Valxells entrats

Vapor espanyol "Teresa Pàmies", de Gijón, amb carbó. Amarrat moll de Ponent Nord. Consignatari: Fàbregas i Garcias.

Llagut espanyol "Grao", de Torrevella, amb cindries.

Vapor espanyol "Rei Jaime II", de Mahó, amb càrrega general i 49 passatgers. Amarrat moll de Muralla. Consignatari: Amengual.

Failebot espanyol "Joven Paquito", de Palamós, amb càrrega general.

Failebot espanyol "Eduardo Welbel", de Motril, amb càrrega general.

Vapor espanyol "Cabo Esparte", de Cádiz, amb càrrega general. Amarrat moll de Sant Bertran. Consignatari: Ibarra i Companyia.

Vapor espanyol "Izaro", de Gijón, amb carbó. Amarrat moll de Ponent.

Valxells despatxats

Balandra espanyola "José Cubero", amb càrrega general, cap a Castelló.

Veler espanyol "Trinidad", amb ciment, cap a Cartagena.

Veler espanyol "Caridad", amb càrrega general, cap a Almeria.

Veler espanyol "Miguel", amb càrrega general, cap a Alcúdia.

Valxells sortits

Vapor espanyol "Cabo Blanco", amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol "Almazora", amb càrrega general, cap a Vinaròs i escales.

Vapor espanyol "Antonio López", amb càrrega general, cap a Vera-cruz i escales.

Vapor espanyol "Sagunto", amb càrrega general, cap a Cartagena.

Vapor itenyol "Barcelona", amb càrrega general i trànsit, cap a Girona.

Vapor italià "Bellaura", amb càrrega general i trànsit, cap a València.

Vapor anglès "Volpella", en llit, cap a Suèc.

La Conferència d'En Nicolau d'Oliver a l'Ateneu Nacionalista del Districte VIII

Com diquerem en l'edició de LA PUBLICITAT d'ahir, amb motiu de la inauguració de l'Ateneu Nacionalista del Districte VIII, adherit a Acció Catalana, dimarts a la nit donà una conferència al seu local social el diputat de la Mancomunitat i president accidental d'Acció Catalana, En Lluís Nicolau d'Oliver.

Hi assistí un gros nombre de gent, abundant-hi bellíssimes senyores.

Ocupaven la presidència el conferenciant i els senyors Josep Maria Roig i Joan Bizet.

El senyor Roig, després de dir que s'inaugurava l'Ateneu, entant on s'hí treballava ja l'Ateneu nacional, no entant d'esplais, va fer una breu presentació del conferenciant.

LA CONFERENCIA

Amics de Gràcia—digué.—En nom del Consell Central d'Acció Catalana, que presideixo per absència d'En Jaume Bofill i Mates, m'és grat venir-vos a inaugurar aquest Ateneu. Els nacionalistes de Gràcia heu estat dels primers que us heu sumat al nostre moviment i dels que millor heu interpretat les nostres normes d'actuació. El vostre Ateneu és un centre de treball, de proselitisme. Jo he vingut per felicitar-vos en nom del Consell Central d'Acció Catalana.

Vosaltres heu estat dels que des del primer moment us sumareu decidits a Acció Catalana, a aquest moviment d'optimisme, de disciplina, de sinceritat, que comença ara fa un any i ja s'ha estès per totes les comarques i ha arrelat fonamentalment a la ciutat, com ho prova la lluita electoral en la qual la majoria de catalanistes votà per nosaltres.

La Conferència Nacional Catalana, que aplegà a homes de diverses procedències polítiques, però tots nacionalistes, desil·lusionats pels partits dels catalanistes que no es preocupaven de la catalanització del poble i que col·laboraven al Govern d'Espanya sense portar cap profit per Catalunya, havia decidut-se'n l'entusiasme de veure els que sentien abans que els el nacionalisme. Era lògic que tots s'hí aplegessin.

Per això ha succeït que en combatre's s'ha desfigurat el nostre pensament. Des d'ara, en diari de Barcelona ens feia responsables d'una iniciativa—en el fons de la qual ara no vull entrar—publicada per "La Veu de Catalunya" i signada per En Valles i Pujals. Aquesta iniciativa era la de canviar arreu de la nostra terra el nom de la Plaça de la Constitució pel de Plaça de Catalunya. El diari que ens feia responsables ens atacava dient-nos retrògrades, reaccionaris, homes de dreta.

Per altra part, diumenge passat En Ventosa i Calvet donà una conferència a Santa Coloma de Farnés, capital del seu districte, i deia que nosaltres havíem promès la separació de Catalunya, que així com En Llorca prometé el "pavo republicà", nosaltres prometé el "pavo" separatista. Quan ho demà promès, ni quan hem fixat dades a la llibertat de la nostra pàtria? Quan hem engranat així els patriotes? Cal dir que són els qui els han engranat. No són els qui l'any 18 prometerem que al cap de tres dies tindríem l'autonomia? És són els que prometerem que en estranger ens faria un present, els qui els han engranat? (Molt bé, molt bé.) En canvi, nosaltres diem i repetim que la llibertat només pot venir de nosaltres mateixos, del nostre esforç.

Nosaltres no creiem que Catalunya sigui lliure mentre no s'ho mereixi, mentre no s'hí esforcit tots els catalans. Nosaltres no prometem res: prediquem constantment la catalanització de la nostra vida, de la premsa, dels rebolts; prediquem que cal un digne al·lunyament de les autoritats forasteres. Nosaltres, diem que avui encara no podem tenir la llibertat perquè encara no ens som dignes. (Molt bé.) I els que prediquem això prometen el "pavo" separatista?

Ens estimem més que Catalunya sigui opressa, però lliure espiritualment, que no pas separada políticament, però d'esperit adherida a Espanya.

La tasca més fonda, l'única que pot donar un resultat positiu, és tornar al poble el seu sentiment de dignitat. No és digne de dir-se ni català ni home aquell que ret homenatge al poder que l'oprimia. El que cal a Catalunya és el sentiment de dignitat, i cap això precisament encarrilem la nostra obra. Cal tornar-li aquest sentiment de la seva personalitat que té tan

boykot contra els productes catalans.

Hem vist també mitjans a Madrid parlant-hi sindicalistes que actuen a Catalunya—que no és pas el mateix que dir sindicalistes catalans—i ells que es diuen apolítics, hi han parlat de política, però no per combatre la guerra del Marroc, que pesa damunt tots els qui van pel pedregal junyits al carro d'Espanya i d'una manera especial damunt les classes treballadores, aquesta guerra empresa potser en gran part per defensar al capitalisme espanyol i no espanyol unes concessions de mines, arrendades hom no sap ben bé de quina manera; aquells sindicalistes parlaren de política, no per combatre això, sinó per combatre el separatisme.

Ho veiem com l'obrer és, sense adonar-se'n, una joguina dels Govern d'Espanya? No estem a prop d'aquells temps que En Llorca menava les masses obreres amb la bandereta espanyola al barret de palla?

Avui només senten el nacionalisme els intel·lectuals, els menestrals i alguns obrers d'ofici, però no les masses professionals i les classes directores. Aquesta feina de reintegrar al nacionalisme a tots els catalans és la que cal fer. Catalunya no serà lliure fins que la

majoria dels catalans sentin el nacionalisme.

Acció Catalana, comprenent-ho així, ha dit que la seva obra és política, però també, i principalment, social. Anem a les eleccions per cercar electors, no actem ni veim, per conèixer com es troba l'opinió. La tasca directa de nacionalització, la de conversió de catalans, que és obra nostra i vostra, és la principal.

Cal implantar les escoles catalanes. Cal fer els rebolts en català. Recordo un dia que passava per aquest carrer de Salmerón i tots els balcons estaven engalanats amb banderes catalanes. Feia goig. Però si haguessim aixecat aquelles banderes hauríem vist gairebé tots els rebolts esportats en llengua forastera. Penseu que si vingués un estranger i s'adonés dels rebolts en espanyol, que és una cosa que fem nosaltres mateixos sense que ningú ens ho imposi, no es creuria que existís a Catalunya el problema nacionalista.

Això és el que cal fer. Si ho aconseguim, es podrà dir que de tots els pobles que integren Barcelona, Gràcia és el més català i entusiasta de tots.

Uns llargs aplaudiments coronaren la conferència d'En Lluís Nicolau d'Oliver.

La Diada de la Llengua a Sant Feliu de Llobregat

A la grandiosa sala-teatre del Casino Santfeliuenc va celebrar ahir, a les onze del matí, la simpàtica festa patriòtica d'homenatge a la nostra Llengua.

Ocuparen la presidència la Delegació local de "Nostra Parla" i els senyors Massó i Llorens, i Domènec Pallerola, de Nostra Parla, de Barcelona; Su Miquel Capuz, de l'Associació Protectora de l'Ensenyament Català, i En Tibi i Rodés, de l'Obra del Bon Mot.

Començà l'acte amb un breu i eloqüent parlament del president de la Delegació, el qual digué que en aquest acte solenne la Delegació de Nostra Parla a Sant Feliu començava les seves tasques de dignificació i enaltiment de la llengua catalana, i que per a aquesta obra demanava la col·laboració i l'ajut dels bons catalans de Sant Feliu, la qual col·laboració no dubtava d'obtenir, car concebia a bastament la fonda arrel catalanística dels seus convinguts.

Digué que per tal de donar més solennitat a aquesta inauguració, havien estat convidats Nostra Parla, de Barcelona; la benemèrita Associació Protectora de l'Ensenyament Català i l'Obra del Bon Mot, i a més a més els diputats de la Mancomunitat i Corts pel districte; va dir que s'havia rebut l'adhesió d'aquests senyors i que a l'acte assistia el digníssim diputat pel districte senyor Massó i Llorens.

Tot seguit cedí la paraula a

EN TIBI I RODES

Va saludar els patriotes de Sant Feliu en nom de l'Obra del Bon Mot, dient-los que per a ell era un gran honor representar aquesta entitat en una festa com la que estava celebrant-se.

Digué que calia dignificar la nostra llengua, depurant-la de mots barbares, car nosaltres hem de voler que la llengua catalana escauís els cims de la més acurada perfecció.

Es va plàner de la impressió que donaven els carers de Sant Feliu amb els rebolts en espanyol, malgrat ocupar els primers llocs del govern municipal gent que es diu nacionalista; digué que, no obstant, tenia l'absoluta convicció que molt aviat la vila de Sant Feliu seria un gresol de catalanitat, car per virtut del fervent entusiasme de la Joventut nacionalista de la vila, s'iniciava un magnífic abrandament patriòtic que amb l'entusiasme de la seva fe sabria conquerir les voluntats més oposades.

I concloïa molt més digué, perquè al desenvolupament intel·lectual s'ha reunit la força omnipotent de les vostres dones i amb elles hi ha sempre el triomf.

En acabar va ésser molt aplaudit, fent ús de la paraula tot seguit

EN DOMÈNEC PALLEROLA

Felicità els nacionalistes de Sant Feliu per haver constituït una Delegació de Nostra Parla i per haver organitzat aquell acte d'homenatge a la llengua catalana.

Caldrà que el nostre acte d'amor servís de desgreuge per les pòries de desamor i odi que rep la nostra llengua dels enemics de fora i els enemics de dintre.

Nosaltres volem l'oficialitat exclusiva a Catalunya del nostre idioma. No demanem res més que justícia. Però no volem aquella of·ficialitat com una concessió d'Espanya. No volem, de caprits, l'oficialitat amb l'arbitrarietat de la nostra Joventut per assolir la victòria de la causa nacionalista i serí aleshores que, amb el triomf, la llengua catalana resonaria pels àmbits de la Pàtria glossant la llibertat. (Aplaudiments.)

Fins aquells barbares de l'Estat Antiga, que aquella història d'Espanya de les escoles oficials esmenten infelicitat, aquells barbares que envairan la llibria en aquella època remotíssima, sabrem respectar les lleis, la llengua i els drets del país que conquerim. En canvi, en ple segle XX l'Estat espanyol continua imposant nos una lleu-

gua forastera i ataca els nostres drets i els nostres costums.

Encara ens diuen aquella gent de Madrid que els nacionalistes no sabem el què volem.

Amics de Sant Feliu, tenen sempre amb tota la puresa l'ideal nacionalista.

No claudiquem mai. Ajudem amb el nostre esforç l'obra nacionalista que avança prometedora. Penseu que el nacionalisme deu la cultura a la nostra terra i aquesta cultura ens portarà la llibertat que farà sobirana Catalunya. (Oració.)

EN MIQUEL CAPUZ

Es per a mi, digué, un honor immens poder assistir a aquesta festa patriòtica representant la benemèrita Associació Protectora de l'Ensenyament Català. Aquest homenatge, aquestes solenns Diades de la Llengua, caldrà celebrar-les diàriament a les contrades catalanes, car signifiquen una exaltació del nostre idioma el tribut fervent de la nostra estimació; i com que els nostres enemics seculars cada dia curen d'agrar-la, de fer-li ultratge, caldrà per això que els bons patriotes li retessin un solenne homenatge en tots els moments de la seva vida. (Aplaudiments.)

Diu que aquest homenatge no ha d'ésser solament en actes solenns com el que se celebra, sinó que cal començar per honorar-la usant-la exclusivament en tots els actes de la nostra vida de relació.

Recorda com la nostra llengua és encara més antiga que les altres llengües neolàtines; que va ésser usant en el llenguatge vulgar al segle IX i en l'escript al segle XI; parla de l'època esplendorosa de la nostra cultura medieval, citant els polígrafs Ramon Lull i Eximenis; fa història després de la decadència de la nostra llengua, com a conseqüència política, i finalment recorda els fets del nostre Renaixement.

Acaba recomanant a els nacionalistes de Sant Feliu que curin especialment de propagar l'estimació a la nostra llengua gloriolosa, i treballin infatigablement per tal d'assolir el lloc d'honor que li correspon com a mestressa de casa nostra, i els recomana que per realitzar aquesta tasca no han de mirar els mitjans; han de usar primer la persuasió, però si aquest procediment no els dona fruits esplendorosos, cal emprar altres procediments que sempre convencen un xic més la gent conservadora. Tots els procediments, digué, ens han de semblar adequats per alliberar la nostra Pàtria.

En acabar fou llargament aplaudit.

EN MANUEL MASSO I LLORENS

Amics de Sant Feliu: molt em plaú trobar-me entre vosaltres, i sobretot en aquesta avinentesa en què vinc a parlar-vos en nom de l'entitat "Nostra Parla".

Vinc a fer-ho amb l'ànim de dir moltes veritats, i molt clares.

En primer lloc, cal fer constar que el nacionalisme de Sant Feliu fins ara ha estat extraordinàriament aumic. A mi em causava una gran tristesa la fredor patriòtica d'aquesta vila que tant estimi.

Des d'avui, en què ha pres consistència definitiva una agrupació de joves de Nostra Parla, disposada a treballar, sembla que podem servir esperances de què a Sant Feliu s'iniciï una tasca nacionalista veritable que tantmateix convé.

Parla extensament de les raons històriques, jurídiques i morals que tenim de catalans per defensar l'ideal del nacionalisme incondicional i sobretot de l'oficialitat a Catalunya de la nostra llengua.

Per aquestes raons—digué—, amics de Sant Feliu, hem d'armar la nostra llengua, i jo us prego que siguin intransigents en el vostre nacionalisme. Hem de saltar per damunt de la pressió espanyola, i sobretot en la qüestió de l'idioma hem d'accentuar la nostra intransigència. (Aplaudiments.)

En la tasca que cal dar a terme a

D'ESpanya i del Marroc

LA SITUACIO A L'AFRICA EMPITJORA.

MOROS I ESPANYOLS SEGUEIXEN FENT PREPARATIUS MILITARS S'HA REUNIT LA COMISSIO PARLAMENTARIA DE RESPONSABILITATS

La qüestió del Marroc DIMISSIÓ D'UN CORONEL I DE L'AMEL

Notícies particulars de Melilla rebudes a Madrid confirmen la notícia d'haver dimisit simulant el cap de l'oficina indígena i cos de regulars, coronel don Alfred Coronel, i l'Amel del Rif, Er Rifi.

LA SITUACIO ES COMPLICADA

Els informes diuen que la situació segueix agreujant-se. Els moros continuen els rebolts de fortificació i tot sovint els fan fugir els nostres canons.

ANUNCIO D'UN ATAC

Un important funcionari d'Uda ha fet un viatge a Melilla amb l'objecte d'informar les autoritats espanyoles dels manaments dels francesos i dels preparatius que es fan en l'altra zona per a un pròxim atac, que es creu que serà després del dimecres, que els moros celebren la Pasqua de l'anyell.

ALHUCEMAS ATACADA

L'atac a Alhucemas si bé s'ha desmentit oficialment, és cert.

LA SECTA ALAMITA

La secta alamita està impulsada pels francesos, i cada vegada compta amb més adeptes. Abd-el-Kader, el Jalifa, el Mizian i un oficial de la Mehalla han visitat diversos aduans de Beni-Bu-Iffor, on sembla que la secta compta amb adeptes.

S'han pres mesures per a descobrir els sectaris i propagandistes.

PREPARATIUS BELLICS

Continuen els preparatius militars i els vaixells porten cada dia grans quantitats de material i queviures.

Aviat arribaran deu o dotze barcacasses que es troben a la Carraca i que s'han d'utilitzar per al desembarcament de forces.

A bord del guarda-costes "Lucas", han marxat de Melilla a Afrau 50 indígenes pertanyents a la mehalla manats pel tinent Domingo.

A causa del mal temps, el desembarcament es feu per la costa propera a Afrau.

Procedents de Ceuta han arribat 110 soldats del Terc, manats pel tinent Antoni Fuentes que venen per a cobrir baixes.

UNA ENTREVISTA

Melilla.—Amb freqüència, des de les posicions avançades de Tizi Assa els soldats fan espanyols com indígenes, sostenen diàlegs amb les guàrdies enemigues, les quals, amagades en covas o pous de tirador, vigilen els moviments de les tropes espanyoles.

Dies enrere, trobant-se algunes forces de regulars vigilant el camp cobert de Tizi Assa, se'n tiraven vus d'un vigilant enemic que les saludava.

Entre un i altres s'entaula diàleg, i durant la conversa, els de l'enemic diuen que si no els tiraven s'altirarien.

Així van fer-ho, i un rebel, sense parar d'erroniar, anà ginsant-se, amagat en el terreny.

Quan era prop d'un regular que es trobava a nprimr terme, li donà la mà estretent-li efusivament.

Com l'un i l'altre dublaren, esgüerren molta estona agafats de la mà.

Després aparegueren dos rebolts més, els quals s'incorporaren al grup en la mateixa forma.

Els enemics digueren que tenien ordre d'Abd-el-Krim de no hostilitzar les nostres posicions fins que s'acabessin les negociacions.

Els tres indígenes, sempre recelosos, foren invitats a traslladar-se amb els regulars a una cisterna pròxima on foren obsequiats amb te.

Allí fraternitzaren llarga estona, dient els rebolts que a l'altre costat del Mont Ikermín hi havia concentrada una forta harka, dotada d'armes llargues, canons i moltes municions.

Confirmaren que freqüentment arribaven a Beni-Urriaguel agents estrangers per oferir als rebolts armes, municions i queviures.

Digueren que l'harka està organitzada militarment amb columnes de topada i de reserva.

S'observà que els tres indígenes

portaven xilava blava amb una corbata brodada.

Manifestaren que la majoria dels harquenys estan uniformats.

Ateguen que algunes vegades, contravenint les ordres del cap rebel, i per a distreure's, "paquetaven" les nostres posicions.

Expressaren llur creença que quan tinguessin la Pasqua d'Al-el-Kedir hi haurà un xic de guerra.

Després d'acomodar-se se'n tornaren pel mateix lloc per on havien arribat, girant algunes vegades la cara i anant tots tres bastant separats.

De l'entrevista entre regulars i rebolts, a la qual assistiren alguns oficials, se'n obtingueren fotografies.

NOTES SOLTES

Melilla.—Ha marxat a Zeluan la mehalla que es trobava a Tafersit per a guarnir l'Alcaraba, la qual serà lliurada al ministre d'Estat pel ram de Guerra.

—El Amel del Rif ha donat ordre de traslladar a Melilla tots els objectes que li pertanyen, i que tenia a les oficines de Tafersit.

—A l'hospital Dokers han ingressat cinc soldats ferits per accidents casuais.

—Demà, dijous, li serà lliurada a la mehalla de Fafert l'Alcaraba de Zeluan, que pertanyia al ram de Guerra i ara passa a Estat.

—Avui, amb motiu de celebrar-se la Pasqua mora, el grup de regulars de Melilla formà a Nador, sacrificant-se un bé.

Després anaren a Dar Quedhani. En aquest sector i en el de Dar Drius, no hi ha novetat.

—Ha sortit cap a Ceuta el coronel Morato.

—S'ha celebrat un banquet en honor dels capitans d'enginyers Llorenta i Barberin, condecorats amb la medalla militar.

PASSEIGS MILITARS

Melilla.—Una columna ha reconegut el pla i ha tornat a Dar Drius sense novetat.

En el sector de Beni Said es fan freqüents passeigs militars, a l'objecte de mantenir la tranquil·litat al territori.

Les columnes realitzen marxades en diverses direccions. Anir se'n formaren tres, tornant sense novetat.

Pel matí sortí una columna de Tafersit a l'objecte de "protegir" el comboi de Tizi Azza, sense res de nou.

L'aviació feu nous reconeixements sobre el camp enemic.

A bordo d'un guardacostes ha anat a Afrau una secció de cavalleria de la mehalla de Melilla, manada pel tinent Dominguez.

Demà se celebrarà la festa musulmana de la Pasqua del bé.

PREPARATIUS BELLICS

Cádiz.—Ha sortit cap a Larraix el vapor "Isa de Menorca".

Porta caps i oficials que van a incorporar-se als seus cosos.

LA PASQUA MORA

Tetuan.—S'ha celebrat avui la Pasqua del bé amb el ceremonial acostumat.

A les set del matí les tropes han cobert la carrera.

El Jalifa anà a la Majala. A la plaça s'ha sacrificat un bé. La comitiva s'entornà amb cerimònia.

El dimecres l'Alt Comissari, amb el personal del seu cortège, visitarà al Jalifa per felicitar-lo.

Els cosos de cavalleria han celebrat la festa de Sant Jaume, amb ranxo extraordinari i festes en les casernes.

TRANQUIL·LITAT

El ministre de la Governació ha dit aquesta matí a els periodistes que no tenia novetats que comunicar.

ELS PLANS DEL GOVERN

El diari "Informaciones" posa en llaus d'una persona perfectament assabentada dels plans del Govern sobre el Marroc, aquestes manifestacions:

—Podem afirmar que el Govern, contra el que algú diu, no pensa emprendre operacions, com tampoc ho pensa l'Alt comissari. És cert que a Melilla es fan alguns preparatius, però qui coneix la situació d'aquella zona sap a quin lli responen aquells preparatius.

Avantat el mes de treva que es concertà amb Abd-el-Krim, recollides les col·lites pels moros, renaxí l'activitat dels nostres venies europeus, sobretot en el confins argelino-marroquins on tenen les seves bases de proveïment. Els rebolts de la nostra zona.

Amb aquesta activitat es relaciona l'entrada de Mohamed Abd-el-Krim a Uda, i poc abans a Fez, i també l'arribada d'alguns europeus a Aydir. Cal, doncs, estar previnguts.

Estan preparats per a aquesta eventualitat que parlo, nombroses confidències.

En el front de Tizi-Azza s'han fet obres realment formidables. Allí, amb les últimes posicions ocupades, està cobert d'infiltracions enemigues. També s'ha atès noll el sector

tor d'Azid de Midar, per on potser intenti l'enemic volar Tizi-Azza.

No es prendrà l'ofensiva. Ara, que si els moros ataquen, no seguirem tancats a la defensiva, donant-los-hi temps per refer-se de les baixes, d'aflixer, etc. Aquest sistema de quietud costa molta sang perquè allarga la guerra indefinidament i dona brad a l'enemic que l'atribuïx a por.

Aquesta política, per ara, no pot comportar plans agressius, ni tampoc relacions de segons alguns suposen, amb repatriació de tropes.

Seria perillós i absurd acudir avui en un sol home als contingents militars que hi ha a Melilla. Recordin a que es dovingués en 1921 per no voler enviar allí els reforços indispenables. El mateix podria passar ara si tinguéssim la guerra de no veure que hi ha molts europeus interessats en crear-nos un altre fracàs marroquí. La nostra activitat, actualment, és expectant.

Continuar la gestió pacífica però arma al braç, i disposats a tot, si Abd-el-Krim i els seus amics tornen al procedir d'abans amb el qual, creguim, no ens trobarien sopressos.

Les Responsabilitats

INFORMES DAVANT LA COMISSIO PARLAMENTARIA

Al Congrés ha estat remesa aquest matí, des de dos quarts d'onze fins a les dues, la Comissió parlamentària de responsabilitats.

Estaven citats per informar els senyors Viveró, Gómez Hidalgo i Ruiz Albéniz, periodistes condecorats del problema del Marroc i testimonis de l'acció d'Espanya al Nord d'Àfrica.

S'han excusat d'assistir els senyors Gómez Hidalgo i Viveró. El senyor Albéniz ha informat des de dos quarts de dotze fins a tres, quarts d'una de la tarda.

En l'informe el senyor Albéniz ha formulat nombroses acusacions, determinant fets concrets i llegint documents de gran interès.

El desenvolupament d'aquest informe i la lectura de documents determinaran que la Comissió demani la comparexència de nombroses persones.

En aquest informe apareixen incures en responsabilitats persones contra les quals no s'havia concretat fins ara cap culpabilitat.

En les cartes en què els senyors Viveró i Gómez Hidalgo excusen llur assistència diuen que com a periodistes professionals i havent publicat en articles i escrits tot el que s'enten, creuen que no tenia interès la declaració que poguessin prestar.

Ha rebut la Comissió la memòria tramesa pel general Burguete, esment Alt Comissari, al Govern del senyor Sánchez Guerra, que és molt extensa, i en la lectura de la qual s'ha invertit un munt de temps.

A proposta del senyor Besteiro s'ha acordat invitar a declarar a totes les personalitats que han format part de la Junta de Defensa Nacional del Regne.

També ha estat invitat a declarar el senyor Corbella, president del Centre Hispano Marroquí, i el senyor Llobera, director de "El Telegrama del Rif".

Demà es reunirà la Comissió, matí i tarda, i està invitat a declarar el general Burguete.

La Comissió ha rebut informes de moltes personalitats.

REVOCACIO A LA QUAL NO S'ACCEDEIX

En els centres militars s'assegura que el fiscal del Consell Suprem de Guerra i Marina, al qual fou lliurat l'escrit del general Cavallanti demanant la revocació de l'autor del seu processament, ha ençà ja dictamen.

Aquest s'orienta en el sentit que no procedeix accedir al sol·licitat.

En l'informe de fiscalia s'afirma que serà estudiat per la sala de vices, la qual es resolrà abans de reprendre el tribunal les seves tasques.

LES RESPONSABILITATS ADMINISTRATIVES

La comissió de responsabilitats administratives continua activament els seus treballs.

Va molt avançat l'estudi de les adquisicions de subita de coque fetes per tres diferents ministres de Força, i molt aviat rescauà dictamen en aquest assumpte.

Segons afirmen persones íntimes del president del Consell de ministres, aquest es decanta a l'opinió de que deu tramitar-se per separat per cada un dels assumptes sotmesos a l'examen de la comissió, donant-se cura que dictamen quan estigui acabat.

Pot afirmar-se que ha tingut entrada al ministeri de Foment una sol·

El conflicte de la Banca

CAP A LA SINDICACIÓ D'OTI-
CIS

Aquesta tarda hi havia escassa animació a les oficines del Sindicat de Banca i Borsa.

De Saragossa s'havia rebut un telegrama donant compte de l'arribada dels delegats de Madrid, els quals havien sortit ahir per tal d'assistir a l'Assemblea que comença aquest vespre.

Del conflicte pendent no hi havia res de nou.

El senyor Ors, que prepara la sindicació de diversos oficis, ha visitat al ministre del Treball lamentant-se de les coaccions que algunes empreses exerceixen sobre els seus empleats, amenaçant-los amb acomiadar-los si arriben a sindicar-se. Com hi ha una disposició ministerial que declara voluntària i lliure la sindicació, el senyor Ors demana al ministre la intervenció contra aquesta pressió patronal, la qual fa ineficàcia el dret d'associació.

El senyor Ors digué que si el Govern no prenia mesures per tal d'evitar aquestes coaccions, també ells usarien d'aquests procediments per imposar-se.

En les sucursals madrilenyes d'algunes Bances estrangeres que fins ara no havien estat afectats pel conflicte bancari, s'ha plantejat ara en comunicar els directors a llurs empleats que la relativa importància d'aquestes sucursals els impossibilitava l'accedir a les demandes d'augment de sou.

Es de temer, doncs, que ara la vaga tingui una nova orientació.

PER LA MEMORIA D'EN PI
I MARGALL

El doctor Joaquim Pi i Arsuaga, fill d'En Pi i Margall, ha tramès una carta als diaris rebent l'intent de concedir una pensió a la nora i a les nenes de l'autor de "Les Nacionalitats".

No vol que es remunquin més les cendres del seu pare.

La jove d'En Pi i Margall està en bona posició. Té una finca, que lloga els istius, i li val 1.500 pessetes.

Les filles estan casades i han fet bons matrimonis.

Les úniques nenes solteres del senyor Francesc Pi i Margall amb motiu d'aquest Missatge, i en poca nerviosos la necessitat d'aplicar als seus clients que no es tracta de les meves filles i que jo no tinc res que veure amb aquesta petició.

En el moment que soni el nom del senyor Francesc Pi i Margall amb motiu d'aquest Missatge, i en poca nerviosos la necessitat d'aplicar als seus clients que no es tracta de les meves filles i que jo no tinc res que veure amb aquesta petició.

Éra el meu pare amic de les pensions; no cobrà de l'Estat més que quan el serví. No volgué rectificar la seva conducta ni en els últims anys de la seva existència, que arribà a sentir angúnies econòmiques, que les resolgué pel personal esforç de la seva intel·ligència, com a advocat i a publicista. No oblidó que en algunes ocasions es preguntava si no podia anar al Congrés utilitzant el tramvia per estalviar d'aquesta manera la peseta del cotxe.

LA TASCA DEL PARLAMENT
"El Debate" fa un balanç de la tasca realitzada en els dos mesos que ha estat obert el Parlament i la troba molt mesquina, puix tot s'ha reduït a nomenar la Comissió de responsabilitats i aprovar els projectes de llei d'autorització aranzel·lària i finança d'armes.

DELEGATS A UN CONGRES

El Congrés ha designat als diputats a Corts Josep Valenzuela i Josep Betancourt perquè representin oficialment la Cambra popular al Congrés Internacional de Ciències Administratives que se celebrarà a Brussel·les el mes de novembre.

En representació del Govern hi assistirà el catedràtic de la Universitat Central i diputat a Corts senyor Josep Gascon i Marin.

LA TASCA DEL PARLAMENT

"El Debate" fa un balanç de la tasca realitzada en els dos mesos que ha estat obert el Parlament i la troba molt mesquina, puix tot s'ha reduït a nomenar la Comissió de responsabilitats i aprovar els projectes de llei d'autorització aranzel·lària i finança d'armes.

En canvi, tots els altres problemes nacionals, que són molts, ni tan sols s'han tocat; i això que alguns, com el de règim local, l'estatut d'autonomia regional i el d'ordenació ferroviària, podria aquest Govern haver-los portat a la "Gaceta", perquè ja les situacions anterior les tenein discutits i virtualment aprovats.

El règim dels municipis ni tan sols ha preocupat els ministres; l'autonomia regional ni s'esmenta en aquesta col·lecció de tòpics i frases buides que al principi de cada parlament posa el Govern en l'avis dels reis, on el missatge de la Corona i fou precís que la qüestió catalana sofria un agreujament perquè el president del Consell formulés, com per la força, a l'Alta Cambra, unes vagues promeses de les quals ningú s'ha tornat a recordar.

L'ordenació ferroviària fou objecte de conversa en diversos consells de ministres i més d'una vegada arribà a assegurar-se que el projecte del ministre de Foment ja estava redactat, però les referències sobre el particular oren intermitents i el cert és que el país ignora si hi ha projecte i les línies generals de l'obra del senyor Gasset.

El senyor Madariaga i Torres Quvedo han presentat la dimissió del seu càrrec al Consell Superior Ferroviari.

L'actitud del senyor Gasset, el qual no acudí en consulta al dit Consell abans d'acabar el projecte ferroviari recentment acceptat pel Govern, ha estat ja causa de les dites dimissions.

UN CONSELL DE GUERRA

S'ha celebrat a presons militars un Consell de guerra per veure i fallar la causa instruída al guàrdia de seguretat Josep Fernández Iglesias, pel delicte d'insult a un superior.

La sentència no es publicarà fins que l'aproví l'autoritat militar superior de la regió.

L'INSTITUT DE PREVISIO

Per tal de commemorar l'aniversari de la implantació del retir obrer, l'Institut de Previsió ha celebrat una sessió solemne a l'Ajuntament de Madrid.

Actes versemblants se n'han celebrats, també, a València, Sevilla, Albacete, Múrcia, Granada, i moltes poblacions de Galícia, Catalunya, Aragó i Canàries.

LA CALOR DE MADRID

La calor ha estat sofocant. El termòmetre ha marcat 44 graus al sol i 38 a l'ombra.

L'onada de calor és enorme.

EL DOCTOR RECASENS A L'ARGENTINA

Demà emprendre un viatge a Buenos Aires el doctor de la Facultat de Medicina i senador per la Universitat Central, doctor Sebastià Recasens.

Donarà algunes conferències a Buenos Aires, Rosario i Montevideo, ensenyant en les clíniques els seus procediments operatius.

LA COLONIA CATALANA DE MADRID

Al Turó Park s'ha celebrat aquesta tarda un àpat per a solemnitzar la constitució del Casal Català a Madrid; els fins d'aquesta entitat són d'aproximació i intimitat entre els catalans residents a la Cort espanyola, deslliçada de tota influència i color polític.

Varen assistir-hi més de cent començals, donant-se la nota simpàtica de la presència de nombroses senyores, trencant-se el costum de presidir en aquests actes de la col·laboració femenina.

La festa es celebrà en un ambient de gran intimitat.

Per acord de la Directiva del nou Centre, no hi hagué cap altre discurs que el del president, doctor Rovira Nogués.

Després d'ésser llegides algunes adhesions, entre les quals figuraven les dels senyors Miralles, Marquina, doctor Recasens i altres persones de la colònia.

catalana de Madrid, el president digué que la constitució del Casal Català no conté intent de propaganda política.

Recordà la història de la constitució de la Societat que va començar modestament per la iniciativa de quatre o cinc amics i que avui compta amb 200 socis.

Anuncià per l'octubre una altra reunió i l'organització d'un festival.

Va donar compte que a l'acte s'havia adherit.

També va parlar el marquès d'Olivar, el qual va dir que calia destruir el recel que pogués originar la nova agrupació de catalans.

Regnà l'animació d'aquestes festes i en finalitzar l'àpat alguns concurrents, entre els quals periodistes catalans, puntejaren les sardanes.

EL SINDICAT DE COME-
DIANTS

Al teatre Rei Alfons ha celebrat aquesta matinalada assemblea extraordinària el Sindicat d'Actors, convocada per a la modificació d'algunes bases dels estatuts.

Malgrat els esforços del president, Miquel Muñoz, no pogué assolir la discussió viarany normal.

El delegat de l'autoritat ha hagut de començar els reunits amb la suspensió de l'acte perquè es calmesin els ànims.

Un sindicat, apuntador, ha exposat absurdes i impracticables teories respecte les obres, entrant en el que és patrimoni exclusiu i legal dels autors, arribant a demanar que es negui als autors el dret de disposar lliurement de llurs produccions i que es rebai la propietat.

Això ha donat lloc a un gran escàndol.

Els senyors González i Balbuena han contribuït a l'escàndol, que en alguns moments ha estat a punt d'acabar en una baralla.

El senyor Valentí ha expressat la convencència que els artistes lírics i els de comèdia es regissin per diversos estatus, forma de salvar harmoniament les grans dificultats i evitar probables escissions; però aquesta divisió ha trobat l'hostilitat del gerent del Sindicat.

L'assemblea ha acabat a les sis del matí, quedant la discussió al mateix punt que s'havia iniciat.

OBRES PORTUGUESAS

Ferrol.—A dos quarts d'una de la nit ha arribat un altre grup d'obres portuguesas dels que veuen a substituir els vagues del ram de construcció.

Venen custodiats per la guàrdia civil.

Amb el document publicat pels obrers s'adjuntava també una carta de la Secretaria de la Patronal, que no se sap per quin procediment haurà arribat a mans dels obrers.

El manifest i la carta varen aparèixer al diari socialista "El Obrero", i per raons ser acurats a declarar al director d'aquest periòdic.

UN COMENTARI DE "LA EPOCA"

Heu's aquí un "eco" de "La Epoca":

"Per ésser En Ventosa un element reflexiu, de gran ponderació, ens sorprèn més el llenguatge que ha tingut al 'Centre', de Santa Coloma de Farnès, que demostra com s'acumula al sistema tan freqüent en els catalanistes d'usar un llenguatge a Madrid i un altre diferent a Barcelona."

Per què cap major ceguera que dir que lo que act en diuen problemes nacionals són solament problemes convencionals.

Narroc, els pressupostos, l'ordinació ferroviària, la reorganització de la defensa nacional, Tànger, els tractats de comerç, l'ensenyament, la reforma de les lleis penals, tot això, segons sembla, són per a En Ventosa problemes convencionals.

Diu que ell el que vol és donar un pas més per a la llibertat de Catalunya.

Al llegir això, com no hem de pensar que el que realment vol és donar un pas cap els rebels d'Aragó, Catalunya, per insuflar a la Lliga quelcom de les forces perdudes.

I com no hem de lamentar que a un efecte polític subaltern es sacrificuin coses principals?

LA JORNADA DELS MINISTRES

El ministre de la Governació ha estat al seu despatx durant el matí, i l'algia ha marxat a Fuenterrabía a esmorzar.

El ministre de la Governació ha manifestat aquesta tarda que a rovinades reguava tranquil·litat absoluta.

El duc d'Almodovar ha estat presentat sobre la proxima combinació de governadors.

El ministre no ha negat que és el seu propòsit el fer-la, però digué que abans tenia necessitat de parlar amb el president del Consell.

L'ambaixador dels Estats Units arribarà demà a Madrid amb l'objecte de celebrar una conferència amb el ministre d'Estat sobre la marxa de les negociacions comercials entre Espanya i Nordamèrica.

LES CARRERES D'AUTO-
MÒBILS

Sant Sebastià.—Amb extraordinària animació s'han celebrat les anunciades carreres d'automòbils, assistint immensa gentada i a més els Reis d'Espanya.

El resultat ha estat el següent: Primer, Martín, sobre Renault amb 1 hora, 37 minuts, 34 segons.

Segon: Beivel, sobre Delage, amb 1 h., 39 m., 5 s.

Tercer: Es retirà per averies. En la tercera i quarta categoria es retiraren tots els cotxes per averies.

En la quinta categoria arribà el primer Bulonet, sobre Hispano. Va fer el recorregut amb 4 h., 52 m., 52 s. a una velocitat de 91 km. per hora.

La seva volta més ràpida va ésser a 113 km. per hora.

En segon lloc va arribar Sarnier, sobre Hispano, triguant 5 h., 25 m., 25 s.

El corredor Samaniego que va arribar el darrer va perdre la carrera per haver d'anar a un lloc distant 3 quilòmetres.

En les carreres resultaren diversos accidents.

En Goidar xocaren dos tramvies que retornaven de les carreres, resultant set ferits lleus.

Alguns de carreres de tercera categoria anava al davant el corredor Buñ. En donar la volta número 12 topà contra la barana de la carretera, resultant però il·les. Va retirar-se.

A la carrera de primera categoria, Basterra, que anava sobre Ford, en arribar al km. 12 topà amb un pal telegràfic, tombant-lo, i resultant il·les el corredor per miracle.

Darrera hora

DE BARCELONA

EL MITING SINDICALISTA DEL
TEATRE NOU

Aquí se celebrà al teatre Nou famós miting sindicalista per explicar la solució de la vaga dels transports. Presidia Ruada, del ram de la metal·lúrgia.

Marcó redactà la història del conflicte. Ruada, en substitució de Montegudo, tornà a fer ús de la paraula, dient que el més important és la victòria moral, que s'ha d'assolir per l'evolució.

Picó explica el que es fa per fer fracassar les vagues dels treballadors, unint-se les autoritats i el capitalisme.

Angel Pestaña digué que no s'esperessin per haver perdut la batalla. Les batalles es guanyen i es perden; el que cal és guanyar la batalla.

Sanmartí resumí el miting. No ocorregueren incidents.

LES CIUTATS MORTES DE PALESTINA

Petra, la ciutat color
de rosa vermella

Una necròpolis de roca

Quan, cap a les darreries del règim Hamidià, vaig passar uns quants mesos viatjant per Síria i Palestina, l'anada a Petra des de Jerusalem, era una expedició formidable.

Tant si es triava la ruta del Yebel Usdum—la muntanya de sal, el nom i l'aspecte de la qual van intimament lligats amb Sodoma i la història de la muller de Lot—i el Wadi Araba, profunda depressió que uneix l'extrem Sud de la Mar morta amb el golf d'Acaba, com si hom es dirigia a Petra per Kerak, antiga capital del Moab i refugi fortificat dels creuats, o si, després de construir, s'utilitzava el ferrocarril en Amman i Ma'an, el viatge d'anada i tornada a Petra, durava dues o tres setmanes i costava una suma considerable.

A les despeses que comportava el lloguer dels cavalls, animals de bast i conductors, calia afegir-hi la soldada de l'escorta de "zapfiche" turcs i a l'arribada a Petra la taxa imposada pel príncep poble d'Eljil.

Amb la guerra, Petra restà oblidada i després de l'armistici les turbulències de la l'est del Jordà continuaren fent plaça inaccessible al viatge.

Però pel març de 1921, l'Emir Abdallah, fill segon del rei del Hixaz, prengué a càrrec seu el govern de la Transjordània, i pel juny del mateix any la secció del Ferrocarril del Hixaz en el territori de la Transjordània, fou adquirida per la Palestina Railway Administration, i en 1922 circularen alguns trens cap a Ma'an, un dels quals conduïa a Petra la primera expedició oficial organitzada des de l'any 1914. Cal dir que Petra es troba dintre el territori del Hixaz, però l'Emir Abdallah actua com virei del seu país.

Per la primavera de 1923 el govern de l'Emir decidí obrir Petra als visitants, efectuant-se importants obres i millores amb l'objecte de proporcionar-hi una estada confortable a un nombre d'expedicionaris fixat per endavant, els quals foren transportats en automòbil de Jerusalem a Amman, passant per Jericó, travessant el Jordà i la muntanya de sal. El viatge durà cinc hores i a Amman, ens instal·laren en tren especial amb tot el confort modern, que sortí d'Amman a les vuit del vespre i després de dotze hores de viatge ens deixà a Anize, combinació excel·lent que ens permeté passar el terrible tros de desert, amb la fresca de la nit. Anize cau a uns quaranta quilòmetres de ferrocarril cap al nord de Ma'andes on els tures, durant la guerra, construïren un tram de via fèrria que per l'est va fins al hosc d'al-Hij, on pren el combustible la Hejaz Railway. Aquest tram de via, avui està abandonada, però el representant anglès a Transjordània, ordenà acoblar-hi un vagó amb el qual en dues hores i mitja pujàrem al Bas-al-Khar. Des d'aquest cim que està a més de 5.000 peus damunt del nivell del mar, obírem per primera vegada la copa gegantina, el cràter del qual així la pedra de què és feta la ciutat de Petra, i dues hores més tard, passant el "Sik", única entrada d'aquesta ciutat única, il·larga, estreta i tortuosa esquerdada de la roca, atapeïda de baladres, ens dirigírem al nostre campament instal·lat al peu del temple conegut amb el nom de "Castell de Farad", situat al cor mateix de la "ciutat color de rosa vermella".

Qui foren els fundadors de Petra, i perquè bastiren aquesta gran i rica ciutat, a mig camí de la Mar morta al Mar roig, en una regió deserta i inhòspita de la qual la vida humana n'ha fugit des de fa molts i molts anys? Al principi quèia dintre el territori dels Edomites, foren descendents d'Esau, que no perdonaren mai als jueus la desposseïció del seu antepassat, la ciutat, però, degué el seu esplendor als Nabateans que hi apareixen sobtadament al final del segle IV abans de Jesucrist.

Els Nabateans eren àrabs i la seva presència a les terres d'Edom no fou sinó una de les emigracions de les moltes que hi hagueren cap al Nord i que de temps immemorial han eixit dels deserts hiberlandes del Hixaz i del Yemen. Però mentre que altres tribus sortides igualment de la península aràbiga persistiren en llur vida nomada, els Nabateans aviat establiren un reialme, extenent des

de la capital Petra, Nur influència a tot el territori, la frontera del qual durant dos períodes de la seva història, arribà fins més enllà de Damasc.

Aquesta dependència de Damasc, veritable caprici històric, solament s'explica pel fet que Petra esdevingué capital d'un Estat d'una manera molt especial. Els nabateans foren un poble de marxants i d'intermediaris, que venien les espècies de l'Àrabia—l'encens i la mirra, aleshores usats en grans quantitats en el culte pagà—als compradors de Gaza, Tir i Sidon, els quals els exportaven a Grècia i Roma. Geogràficament, Petra era el centre distribuïdor de tot aquest tràfic, objectiu de les caravanes del Sud, centre de reunió dels marxants de l'Est i de l'Oest. Estratègicament, era inexpugnable, tallada al oer de la roca de la qual deu el nom. Per això esdevingué com un amagatall ideal de les riqueses que els nabateans foren amatents d'acumular molt ràpidament.

Si prenem l'activitat comercial dels seus habitants com una manifestació absolutament honesta, Petra constituïa un dipòsit segur, però si mirem aquesta activitat amb menys benevolència, podem dir que era una magnífica obra de lladres. Tant en un cas com en l'altre, Petra era una ciutat on s'enterraven les riqueses amb molt de secret i els morts amb gran pompa. Per això Petra no és sinó una gran necròpolis. De les seves construccions demèstiques gairebé no en queda res.

En canvi, les grans construccions tallades a la roca, temples monumentals, són sepulcres. Els potentats de Petra solament feien ostentació de llur riquesa entre les tombes i miraven de perpetuar llur fastuositat més enllà de la mort.

Petra perdé la importància amb la mateixa rapidesa que l'havia adquirida. Alguns anys de gran prosperitat sota els seus reis, vassalls de Roma, foren el preludi de la dominació directa de Roma que feu de tota l'Àrabia petra una província romana donant-li el nom de Palestina Tertia. Aleshores, sobtadament canviaren les circumstàncies a les quals Petra devia el seu engrandiment; adoptà el cristianisme com a religió de l'Estat romà, minva la demanda d'espècies de l'Àrabia, a l'ensoms que el desplaçament de les rutes comercials donava a Palmira la posició de mitjançera del tràfic oriental que havia tingut Petra. Abans de la conquesta aràbiga al segle VII, Petra ja restava oblidada, complint-se així la profecia de Jeremies:

"Oh, tu que habites a l'esquerra de la roca, que ocupes el cim més alt; encara que et fessis el niu més amunt que l'àliga, jo t'aterrars, digué el Senyor... cap home hi farà estada, ni el fill de cap home hi habitarà."

Senyals de creus bizantines en una o dues tombes, vestigis del pas dels creuats, una lleugera referència d'un geògraf àrab, i un curiós recull de la visita que el soldà mameluc Bihars anant del Caire a Kerak feu a la ciutat aleshores deserta, són les úniques dades que tenim dels últims catorze segles de la ciutat de roca. Durant aquest llarg període, les tradicions d'edomites, nabateans i romans, foren destruïdes pels beduïns dels voltants que feren regular Petra i els seus safars al temps de Moisés i d'Aaró. La ciutat restà oblidada des dels primers temps del cristianisme, fins que el viatger Burkhardt la redescobrí, com Wadi Musa, la vall de Moisés, en 1811.

Sanctament que entre la construcció dels primers i últims monuments de Petra, no passaren més de sis centúries; és a dir entre les primitives tombes sumontades dels característics pitacles gronals, i els exemplars del decadentisme romà com el "Tresor de Farad" i el "Deir" (el monestir) encara més florit.

Dean Stanley descriu aquesta gegantina façana tallada en la roca—de més vastes dimensions que la Magdalena de París—com una església del segle XVIII de Londres. "del més corromput estil en la decoració i el conjunt transplantada a un reu de muntanya salvatge i solitària". La comparació és exacta. Però malgrat el rebuixament de l'estil, l'edat i la solitud d'aquests monuments, l'ambient de misteri que els volta i el sorprenent color dels materials, els donen una dignitat, una roman-

tica bellesa que neutralitza l'exuberància decalient de l'arquitectura.

Sempre havia desconfiat de les descripcions que del color de Petra havia llegit, però confesso que la realitat supera de molt el que jo m'havia imaginat. En determinats indrets la pedra és monocròma; a d'altres és clapejada de les més belles tintes; per tot (recordo especialment una magnífica tomba amb una bella columnada) és jaspeada amb delicats matissos que donen una brillentesa singular a les ombres. El to dominant de la pedra és el vermell, però amb una riquesa de tints maravellosos. En general, l'efecte de pedres que semblen sang o d'un espadat d'antoni de qual s'hagi abocat una ampolla colossal de tinta vermella, és vermell més prodigiós és el del "Tresor de Farad" la inespèrta visió del qual, apareixent per les parets perpendiculars del "Sik" sorprenen i meravella el viatger a l'arribada.

Una mica més a l'Est del "Tresor de Farad", a l'extrem mateix de la desembocadura del "Sik" a l'excavació central de Petra, hi ha el teatre. Els seus tres rengles de seients, talats en la roca viva en forma semicircular, són de color de porpra pujat, i al prosceni creix una espessa extrarràbia de ginestreres blanques que exhalen un perfum tan nebrant que mareja. Al costat del teatre hi ha un antic ara gairebé oblidat, que conduïa al lloc més sorprenent de Petra, que per a mi és la Plaça alta edomita amb unes grans torres a 700 peus al damunt del teatre i a 2.700 sobre el nivell de la mar. Aquest venerable lloc de devoció és una explanada feta al cim de la muntanya, on en la més reculada antiguitat els ritus de la religió semita es practicaven a l'aire lliure. En un rebuix regular, hi ha un sot amb una ara dels sacrificis, i de cara a sol ponent un altar central, en el qual segurament es cremaven les ofrenes. Cap al Sud i una mica més baixa del nivell hi ha una altra plataforma, flanquejada per dos obeliscos tallats a la roca, que guarden aquesta entrada inferior del santuari que segurament quedava tancat amb porta o tanca per aquest costat.

Diffícilment s'hauria pogut triar un lloc més a prop de l'extrem de la roca de l'antiga Edom per mantenir-se en una sublim solitud per damunt del tràfic dels homes. Per sota de l'espectacular s'estén el vast amfiteatre de la meravellosa Petra encorclada de murs de roca incrustats de tombes magnífiques, travessada per claps atapeïts de pedres, una altra plataforma, flanquejada per dos obeliscos tallats a la roca, que guarden aquesta entrada inferior del santuari que segurament quedava tancat amb porta o tanca per aquest costat.

Mirant enllà l'esguard troba una línia de pics, entre els quals cap a l'Est sobresurt el del mont Kor, última estada del gran sacerdot. Per damunt d'aquest cerle l'àliga vola majestuosament buscant la seva presa i el plomatge blanc i negre del malla llampeja al sol.

La nova ruta que ve d'Anize, que és la que seguim per la tornada, ens permet de veure el castell de Montreuil, obra dels creuats, actualment convertit en un noblet àrab amb el nom de Shobek. Del golf d'Akaba a l'extrem Nord de la Mesopotàmia, difícilment es trobaria un promontori d'alguna importància estratègica, en el qual els creuats no haguessin alcatat els seus remarcables castells.

Un hom no sap si admira més aquests monuments de l'arquitectura militar o el valor i l'energia amb què els francesos, Síria i a Palestina triomfaren bràvamnt dels obstacles que els oposaven les distàncies i el clima.

Aquí en aquesta remota i inhòspita regió, hi hagué el principal d'Ultra-Jordània, que té tot el regust d'un romanç medieval, feude del rei de Jerusalem, que assaïes de Wadi Zerga al Nord fins al Mar roig al Sud. Tres grans castells vigilaven aquest arc de domini: Kerak, que és francès anomenaven Krak o Petra del Desert; Mons Reghaïa i Montreuil, fundat pel rei Balduí I, i tocat a Petra, el de La Van (o La vall) de Moisés, equivalent exacte de Wadi Musa.

El més famós senyor de Montreuil fou Renat de Chabot, la tempestuosa carrera del qual acabà amb el desastre de Hattin en 1187, causat per l'adversitat que ocell amb la seva pròpia mà el brau i perjur cavaller errant.

El principal aleshores passà a poder de la dinastia Aràbiga i d'aquesta als Mamelucs d'Egipte. Una inscripció actualment llegible que es troba a la mur del castell del rei Balduí recorda en nobles caràcters kufics la restauració de l'obra per Nostre senyor el Soldà rei victorios, Hisham al-Din w'al-Din Lajin al-Mansuri l'any 697 de l'Egira.

X Gualand

URALITA

material compost exclusivament amb amiant i ciment

PER A COBERTE: (Plaques de 40 x 40 cm., colors gris, clar i roig. Xapes ondulades Canaletaa de 120 x 75, 18

ANGLO-SOUTH AMERICAN BANK, LTD

CASA CENTRAL: LONDRES CAPITAL I RESERVES: Més de Lliures esterlines 13.000.000

Sucursals: Barcelona, Plaça de Catalunya, 9; Madrid, Bilbao, Vigo, Sevilla, València, París, Nova York (agència), Bradford i Manchester
24 Sucursals a l'Argentina, Xile, Perú, Mèxic i Uruguai

ESPAIOSOS MAGATZEMS dintre de radi, a la disposició dels nostres clients i del comerç en general

CAIXES DE LLOGUER

D'ESPORTS

L'Esport i el Nacionalisme

EN VISTES A LA PROPERA OLIMPIADA DE PARIS

En el nostre precedent article po-
jàvem de relleu la situació de Cata-
lunya en l'organització que tenen ac-
tualment els Jocs Olímpics tot el punt
de vista internacional.

Es planteja, doncs, per a nosaltres,
nacionalistes, una qüestió essencial. Po-
dem dignament conèixer a París ac-
ceptant el marxam que els altres es-
tañen, quedant així anul·lada per com-
plet la nostra personalitat i el senti-
ment patriòtic que a tot hora un na-
cionalista ha de palpejar?

La petita vanitat per la participació
d'uns quants atletes ha de fer-nos tran-
sigrir en una qüestió que afecta tota la
dignitat de Catalunya? Creiem que no.
I precisament ara que sembla haver-se
volgut recobrar l'ajut de la Manco-
munitat per a la preparació dels nostres
atletes a la vinent Olimpiada—sota el
patronatge del Comitè espanyol, natu-
ralment—és quan ha de definir-se ben
clarament aquest punt.

Ja que hem convingut que aques-
tes Assemblees atlètiques constitueixen
en el fons una competència entre
pobles, és evident que un bon criteri
nacionalista no podem reinclir en el
lamentable paper a què es prestaren els
nostres directors esportius en ocasió
dels passats Jocs que se celebraren a
Anvers.

El nom de la Mancomunitat no hauria
d'invocar-se per a una obra en la
qual Catalunya no va a guanyar-hi
gran cosa. A més, cal anar en compte
no fer-la blanc de les mostres de
desconsideració com succeïa llavors dels
Jocs de 1920, que, probablement
hauria estat alguna cosa més, es-
tañant arreu les agències telegrá-
fiques i en els quals tan mal parat
quedava la nostra més alta institució.

L'esport ha d'ésser eminentment na-
cionalista, repetim: i davant la resta
del món acceptem sense protesta la
idea que pesa ara damunt nostre,
quin acolliment poden tenir després els
nostres plans i les nostres ànsies d'e-
mancipació?

Mentre el C. O. I. no admeti Cata-
lunya amb personalitat pròpia (la
qual cosa és avui del tot inverosímil)
l'Olimpiada no té per als na-
cionalistes cap interès, perquè l'objec-
te de la política exterior de l'esport
català ha d'ésser, segons el nostre pen-
sar, l'obrir arreu del món el rece-
diment de la nostra personalitat.

I per això un t'hi ha prou amb què
la immensa majoria dels nostres cer-
cles hagin adoptat el català com idio-
ma oficial, en què no és més que un
pas; pas: la llengua no és més que
un mitjà. Cal, doncs, també, que els
nostres atletes de la nacionalitat siguin
provincials, respectats i donats a co-
nèixer arreu. Aquesta tasca encara no
la hem començada.

Sembla com si les espines que pu-
gal presentar l'abandonar un problema de
tal magnitud hagi fet recular els nos-
tres més caracteritzats nacionalistes
esportius.

Aquestes dificultats externes no són,

però, tan grans com hom pensa gene-
ralment, i la certesa de què no hi ha
pas cap dubte és que tard o d'hora cal-
drà plantejar-lo amb tota la rudeza
que la realitat ens imposa.

El plantejament dels problemes enu-
ciats més amunt ha d'ésser obra de
l'esforç coordinat de tots els esportius
de la nostra terra. Actualment el temps
ens apremia i ja que el desig del nos-
tre atletes és d'anar a París passant
per damunt de totes les convencions
nacionalistes de què fan gala, i sense
importar-los gran cosa el fet de subor-
dinar-se moralment a un Comitè en-
emic de les nostres coses, no ens toca
sinó admetre-ho com un mal menor, i
procurar per tots els mitjans possibles
que els que hi assisteixin s'abstinguin
de tota manifestació de provincialisme
carrincol.

Que, pel contrari, s'apuguen aprofi-
tar totes les oportunitats les per tal
d'exterioritzar la seva catalanitat. Que
a la bona obra esportiva s'apuguen afe-
gir-hi una tasca tantament patriòtica,
gestionant prop dels individus organit-
zadors de l'Olimpiada, que els deixin
lluir l'emblema de l'esport català en
llur uniforme; que gestionin tant com
possible signi, que la denominació de
"català" sigui al costat dels seus
només; dir-se Pau i Pere i no "Pablo"
i "Pedro". Fer sempre una obra cata-
lunesa davant dels restants equips
mundials, significat que res hi ha de
comú entre ells i l'element "oficial".
Que no es prestin a la comparsa en la
que aquest procuraria fer-los caure per
tots els mitjans per tal de mostrar allò
de la "unidad", etc., davant l'estranger.

Certament, res de crítics ni posicions
falses, perquè les coses del Comitè
d'Olimpiada són molt serioses, i aquells se-
nyors que avui no tenen ni la més pe-
quena noció del plet català no voldrien
pas enemistar-se amb una ambaixada
per res del món. Observant solamen-
tament una actitud digna és quan la ve-
ritable posició de Catalunya podria ésser
examinada amb simpatia.

Però si al revés de tota aquesta pers-
pectiva, o malloir dit, d'aquesta tasca a
realitzar, l'anada dels atletes catalans
a París havia d'ésser sistema "Chors
d'ens Clavé", posen per exemple, val
més plagar i deixar-ho córrer tot. Som
o no som, i les mitges tintes d'Anvers
ens portarien a un major descredít,
quan no al ridícul.

Precisament perquè cal evitar això i
cal evitar en el possible un desaire en
què es pogués fer caure la nostra Man-
comunitat és perquè no hem de barre-
jar encara la nostra institució en
aquest afer. Les armes que esgrimeixen
els enemics de Catalunya a l'es-
tranger són massa poderoses per pen-
sar que podem competir-hi.

Si, com és de creure, la llibre par-
ticipació de Catalunya no és permesa
oficialment pel C. O. I., l'assistència a
els Jocs Olímpics no representaran cap
llogament amb el Govern de Catalu-
nya; serà l'anada d'uns atletes i res
més. La transcendència que el viatge
que d'aquests pugui tenir serà després
quan hom vegi fins on han completat
els seus deures de bons nacionalistes
catalans. Si ells estan animats del pur
esperit patriòtic de què parlem, seran
els iniciadors del llarg camí que s'o-

bre a Catalunya per fer-se conèixer
arreu del món.

La tasca és molt feixuga, i no vol-
guem pas realitzar en uns mesos l'o-
bra que hem negligit durant tant anys.
Entre tant, els diputats de Catalunya
han d'estar alerta i no deixar-se en-
lluernar pel brill de falsos mirallets si
reben assegurances de coses totalment
irrealitzables, avui per avui.

V. B.

FUTBOL

A BENEFICI D'EN COCA

Organitzat per la F. C. C. diu-
menge que ve es farà un partit al
camp vell del F. C. Barcelona, entre
l'Avenç i el Martinec.

La receptació serà a profit del ju-
gador de l'Avenç En Joan Coca, que
des de fa molt temps està greument
malalt i amb escassos recursos per
atendre les seves necessitats.

Es de creure que els nostres esportius
correspondran a la demanda que
se'ls adreça, ja que la fi humanitària
bé s'ho mereix.

NATACIO

ELS CAMPIONATS DE BARCELONA

Diuenge, dia 29, tindran lloc a la
piscina del Club de Natació Barcelo-
na els Campionats de Barcelona de
Natació, organitzats per la Federació
Catalana de Natació Amateur.

La implantació d'aquests Campio-
nats respon a la importància que ca-
da dia va adquirint la natació.
La inscripció dels nedadors dels
C. N. Barcelona, C. de Mar, C. N.
Sabadell, C. N. Atlètic i C. N. Pop,
que durant l'estada a Barcelona del
Ferençavrosi Torna Club han rebut
tan pràctics entrenaments, fa preveure
una emocionant lluita.

L'ajuntament de Barcelona ha do-
tat aquest Campionat d'un magnífic
trofeu per ésser disputat entre els ne-
dadors dels Clubs indicats. En temps
oportú s'indica la prova a què se'ls
destina.

ATLETISME

ELS CAMPIONATS DE CATALUNYA

Galantment ofert per la seva Jun-
ta Directiva, els Campionats de Cata-
lunya d'Atletisme se celebraran al
camp antic del F. C. Barcelona, el
dia 5 d'agost properament.

S'està confeccionant un artístic
cartell anunciador dels Campionats,
que serà repartit amb profusió a to-
tes les delegacions de la Federació.

Tarragona ha promès enviar un
fort equip d'atletes, amb marques su-
periors al mínim exigent per la Fe-
deració Bascina per als Campionats
d'Espanya, i entre els quals sorgirà
gairebé segur algun campió català.
Per la seva part, el Comitè de Gi-
rona i Lleyda s'apressen a organit-
zar proves eliminatories entre llurs
atletes, per veure si s'aconsegueixen
marques apreciables. El primer Comi-
tè, és molt probable que envii atletes
il·lencadors, dels quals en té un bon
equip.

CAMPIONAT DE MARXA

El Campionat de Gràcia organitzat
pel Centre Rafel Casanova, que ha

de disputar-se el vinent setembre, es
farà sota el següent itinerari:

Passeig de Gràcia, davant del car-
rer de Bonavista, Diagonal, Muntan-
era, Craiwyneque, República Argen-
tina, Plaça Lesseps, Salmerón, Pas-
seig de Gràcia, Bonavista, Menéndez
Pelayo, Travessera, Verge de l'Em-
par, Plaça de la Revolució, Verdi,
Travessera de Dalt, Escorial, Tra-
vessera, Sant Llorenç de Munt, Pas-
seig de Sant Joan, Diagonal i retorn
al lloc de la sortida.

DE FORA

LLORET DE MAR

Diuenge passat ens visità el pri-
mer equip del Junior F. C., retor-
nat amb En Franco, de la U. E. de
Sants.

El Junior vencé per quatre gols a
tres.

Ambdós equips jugaren superior-
ment, demostrant una bona tècnica.

Els gols foren fets, pel Junior, per
Folch, Franc II, Remagosa i Franc,
i els dels Lloret per Fabrago, París
i Uriach.

L'àrbitre interpretà el reglament a
la seva manera, donant lloc a protes-
tes dels bàndols.

BOXA

Al Teatre Clausell tingué lloc una
vetllada d'aquest esport a càrrec d'e-
lements del Catalunya Boxing Club.

El primer combat, a quatre rounds
entre Guerrero i Gràcia, pes gall,
molt mogut, Guanyà Gràcia per punts.

El segon, a vuit rounds, fou entre
Klein i Joe de la categoria del pes
lleuger.

Tots dos contrincants, en els pri-
mers rounds, ataquen amb molta fer-
ça; al començament domina Joe, pe-
rò Klein, gràcies al seu cop de vista
i agilitat, aconsegueix imposar-se a
l'acabament. Es donà match nul.

El més interessant fou sens dubte
el tercer combat entre "El moro" i
Marín, de la categoria pes gall i a
vuit rounds.

Ambdós boxadors demostraren una
tècnica consumada del joc.

Vencé "El moro", per punts.

LOLOT

Diuenge van jugar-se dos partits.
Un entre l'infant de l'Olot i el
de l'Agrupació Esport, guanyant els
primers per dos gols a zero.

L'altre entre els primers de l'Es-
cala i l'Olot.

Poques vegades havien vist emprar
per part de l'equip visitant un joc
tant mancat de tècnica i sobretot tant
dur, principalment vers el final.

Les forces, molt equilibrades, fe-
ren que acabés la primera part sense
conseqüències. A la segona els olotins
dominaren per complet, apuntant-se
dos gols per cap dels visitants.

L'àrbitre just i el públic nombrosí-
ssim.

FIGUERES

S'ha celebrat un interessant partit
entre un equip seleccionat de la Unió
Esportiva, contra el potent Wande-
rers, dels F. C. Barcelona. Guanyà
l'equip local per quatre a dos.

L'equip foraster ens ha agradat
molt, sobresortint el porter.
Una altra selecció composta per ju-
gadors del primer i reserva, va mar-
xar a jugar a Vich, fent amb el
Club Deportivo dos partits, sortint
triomfants els figuerencs per 6 a 0 i
2 a 1.

Tres partits que són tres victòries
per a la Unió Esportiva.

MARTORELL

Al camp del Catalunya F. C. se
celebrà un partit amb els Papius del
C. D. Júpiter.

L'equip local arrencarà el seu pri-
mer equip amb quatre reserves, co-
que no fou obstacle perquè sortissin
vencedors per 3 gols a 1.

RIPOLL

Diuenge passat, el team del Club
Jovenut Esportiva jugà per prime-
ra vegada al seu camp d'esports, amb
el primer del Poble F. C., quedant
2 a 0 a favor dels locals.

El nombros públic que acudí a pre-
senciar l'encontre sortí molt satisfet
del bon conjunt local.

Els de la Poble, amb tot i el re-
sultat advers, desmuntaren un bon
joc.

El mateix dia tingué lloc un altre
partit amb el primer del F. C. Tore-
lló, quedant empatats a un gol.

FONDA SIMON

MENJARS A LA CATALANA
ESPARTERIA. 6-VIDRIERIA, 12
Telèfon 1378 A.

Aigües de Sant Hilari

Gran Hotel d'Espanya

de Miquel Martí
Confort modern. Cambres de ban-
y. Nombrosos i espaiosos habitacions.
Servei acuradíssim. Cuina de pri-
mer ordre.

Per encàrrec i detalls al propie-
tari de l'Hotel, a la "Splendida
Pension", carrer de Pelayo, 8,
Barcelona.

DINER

A l'Hotel sobre autos, taxis i altres
intermediaris. Bona cambra de les
Flors, 24, primer.

A TIANA

Gran Hotel. Servei a la car-
ta. Coberts a 750 pessetes.
Carrer de la Plaça, 34.

Bombeta
"OPALINA"
RAY & WATT
LLUM DIFUSA
GRAN DECORACIÓ
GRAN ECONOMIA
GRAN DURABILITAT
Rbla. de la Fira, 10

VENDA

Una casa a Badalona,
botiga i dos pisos, mag-
nífic pati, prop de mar i
de l'estació. Informa ca-
rrer Salvà, 26, 3-2.

Societat General d'Aplicacions Industrials

Rambla de Catalunya, 45-Telèf. 1657-A

a bolas M a B són
els millors per a usos
industrial i auto-
mobilisme

de benzina (dides)
marca Exhaustor
són garantits per
temps indefinit

BAL LOT per a auto-
mòbils de totes po-
tències

Pistons, vàlvules, seg-
ments, engrassadors
etc., de l'acreditada
marca BINET

Cases a París, Madrid i Bilbao.

Dr. FALGUERAS I FALGUERAS

METGE DENTISTA
medicina i cirurgia de la boca. Ronda Sant Pere, 15, primer.
Dentals sense paladar, etc. De 4 a 6.

Acaba de sortir el llibre de C. A. JORDANA

QUATRE VENJANCES

CONTÈ

La venjança del Sol | La venjança de la verga
La venjança de l'home seriós | La venjança del frare

Es ven al preu de 4 pessetes a la Llibreria
Nacional Catalana i a les bones llibreries.

—Mac Kenna, la mesura sobretot. No juguem
amb les paraules. Són en les vostres mans. No
he negat. Vaig, doncs, a dir-vos sense giragons-
des tot el que hi ha. Quan hauré liquidat tots els
meus comptes, em restaran uns dos cents
mil dòlars. És una bonica suma. No tinc sinó
un objectiu: desaparèixer, tocar el dos a l'es-
tranger, embarcar-me sobre el primer vaixell.
Si tenia la baga us la lliuraria de seguida. Això
em sembla clar, no?

—Garboy, heu robat la baga —repel·l el de-
lectiu obstinat.

—L'agent exigava amb el seu mocador les go-
lles de suor que penjaven el seu front.

—No!

—Heu vist el vespre abans del robatori el
determín John Ryan, al qual acudí Mrs. Kildair?

—Garboy vacil·là.

—Respongueu!

—Sí.

—L'havíeu tingut al vostre servei?

—Sí.

—Quantes vegades?

—Unes quantes.

—L'havíeu recomanat a Mrs. Kildair?

—Sí.

—Sabeu, doncs, que el diria?

—No, no hi pensava.

—Garboy, no heu robat la baga, sabent que
Ryan seria eridat i que no us es correllaria?

—No!

—Adeu qui l'ha presut!

—Sí, això també m'ha xocat...
—Doncs bé: tots estem d'acord en què
Mrs. Kildair des dels primers moments ha sa-
but qui li ha robat la baga i que s'ha abstingut
de perseguir el lladre únicament per la por
d'un escàndol...

—Aquesta por ja no existeix. Ningú no té res
a dir a l'hora d'ara... puix que es tracta d'un
prometatge!

—Perfectament, per això arrisco aquesta hi-
pòtesi: Garboy sabent que anava a ésser desco-
bert ha restituit la baga aquest matí.

—Possible...

—És per això que ha quedat possible de
poder mentir davant nostre impunement.

Tal vegada l'encertes. Te'l digues... si pas-
savem per casa teva... Potser hi tens carla de
Mrs. Kildair...

A tota-cuita anarera al domicili de Belcher,
per sortir-ne amb les nans buides i tot mal-
contents. A l'club, cap nova tampo.

Preocupats prangueren un lunch tardà i ra-
pid.

—A propòsit: i el xec de Miss Sinclair?—di-
gué Gunther amb un brf d'ironia.

—Vaig a portar-li.—respongué Belcher, ob-
servant el seu amic de cua d'ull.

—Envia-li per correu!

—Per què?

—La gratitud d'una dona bonica és singu-
larment perillós, cobra tot per un arruixat
com tu.

—Jo no soc tan categoric... Més aviat penso
que ha dit la veritat.

—Creus efectivament que una dona hauria
tingut coratge d'acabar l'acte que un altre no
havia gosat sinó a encetar, després d'haver
sentit una mà fregar la seva, conscient per-
tant que algú l'havia endevinat?

—En aquest cas el denunciava havia d'ex-
plicar per què motiu ell mateix avançava la mà
vers la baga, i la robadora podia esperar que
aquesta consideració li lliuraria la boca.

—Garboy ha mentit! —insistí Belcher.—Ha
participat en el robatori i, pel cap baix, cal su-
posar que està assenyalat de tots els misteris
de l'assumpt.

—Sigues ídolo... —va dir Gunther apassio-
nat, no en la discussió.—Garboy, que ha signat
la terrible confessió redactada per Mac Kenna
no vacil·larà per a tornar una baga, molt més
sabent que Mac Kenna no el deixarà lliure fins
que tot s'esclarin. Garboy declara que té ar-
cades 200.000 dòlars. Estigues segur que a
estahat molt més. Està satisfet. No cerca si-
nó tocar el dos de seguida. La raó t'ha de dir
que no s'aturaria per un negociet com el de
la baga!

Belcher sospesava aquests arguments en si-
lenci.

—Hi ha una explicació plausible... va fer al-
capdava.—Has observat com el murmuris pre-
cupava de saber si operaven per compte de
Mrs. Kildair?

—No.

—Això basta,—va fer Mac Kenna aparent-
ment satisfet.

—Que aneu a fer?

—Tenir-vos sota la meua custòdia fins que
la baga reaparegui.

—Però jo vull a Mac Kenna i no protestaré Garboy
feblement!

—Ja m'ho penso.

L'agent, després d'un breu silenci, físcà una
pregunta:

—

GRANS
MAGATZEMS

TIVOLI

CASP, 17 i 19
(davant del Teatre)

FABRICACIO PROPRIA

ENGROS I DETALL

DIJOURS DE RETALLS
Extraordinària venda de tota classe de trossos,
sobrants dels nostres tailers

Grans rebaixes a totes les seccions

Jocs de taula, Llençols, Tovallols, Cortines fil, Cobretaules, Bànoves, Mocadors, Equips, Paneretes, Gèneres de punt per a senyora, senyor i nen, Camiseria en general, Crespons seda, Tricot seda, Teixits, Percals, Etamins i Voilettes llisos i estampats

NOTA. — Tots els dissabtes presents de globus als compradors que facin compres per valor de 5 pessetes.

ELS ESPECTACLES

TEATRES

TIVOLI

Companyia de vodevil i grans espectacles Santpere-Bergés. Primera actriu: Assumpció Casals

Avui, dijous, tarda, butaca.

2 pessetes:

Vostè serà megal

Nit, a les deu,

Baixant de la Font del Gat

o la Marieta de l'ull viu

Dissabte, nit: Clavé

TEATRE NOVELTATS

Convergit en el cinema més fresc

de Barcelona. Cada dia l'envolop de

la sort amb les acostumades

VINT-I-CINC PESSETES

Avui, dijous, sessions: tarda, a

dos quarts de cinc i nit, a les deu,

segona jornada de la sèrie en tres

jornades.

A LES URPPES DE LA BANDA

presentant: afamatelx la sen-

sacional pel·lícula marca Ambrosio,

en quatre parts, interpretada per

Maria Roanis.

LA PALLONA DE LA MORT

i altres.

El programa no pot ésser més sug-

gestiu: esbarjo, emoció, bellesa,

projectió perfecta, i amb l'envol-

lop de la sort, 25 pessetes al que

li toqui.

Entrada única, 50 cèntims; fran-

ques totes les localitats.

TEATRE COMIC

Gran companyia lírica de sarsuela,

opera i revues, dirigida pel

primer actor Enric Buet.

Avui, dijous, tarda, a dos quarts

de cinc, gran matí popular amb

les sarsueles: Toros de puntas i

El anillo de hierro.

Butaques de primera classe, a pes-

se de segona, 150; franques les

altres localitats.

Nit, a les deu: Exit craxant i de-

finitiu de la farsa lírica en 3 actes

I AVE CESARI

Títol dels quadros: I. Les gema-

tes; II. La Via Patricia; III. El cir-

co romano; IV. La orgia. Riquíssima

vestuari nou. Sopar "à l'italiana".

Decorat de Morales i Vela i Batlle

i Amigó. Augment de chors. Nom-

brosa comparsa. Banda de trom-

petes i tambors per les segones il-

l·lustracions. Presentació imbor-

rables. Coma mai vista al Paral·lel

i altres.

Gran companyia lírica de sarsuela,

opera i revues, dirigida pel

primer actor Enric Buet.

Avui, dijous, tarda, a dos quarts

de cinc, gran matí popular amb

les sarsueles: Toros de puntas i

El anillo de hierro.

Butaques de primera classe, a pes-

se de segona, 150; franques les

Gran Teatre Espanyol

Telèfon 1242 A

Avui, dijous, 26 de juliol, nit, a

les deu: Exit immens de

EL GRAN RAYMOND

el millor il·lusionista del món

Programa nou amb el seu mera-

vellós experiment

UNA SENYORETA ASSERRADA

PEL MIG!

Demà, divendres, escollida funció

pel rei dels màgics i el màgic dels

reis

EL GRAN RAYMOND

Companyia còmico-lírica

PRADO-CHICOTE

Temporada popular.

Prous econòmics

Avui, dijous, tarda, a les

cinc. Nit, a les deu. L'ope-

ra en un acte i tres quadros

dros

EL BARBERO DE SEVILLA

29 i 30 representacions de

la fantasia còmico-lírica en

un pròleg, un solt, cinc

inauguracions, una pel·lú-

la i tres radiotelegrams,

mes, en prosa i vers, ori-

ginal d'Emili G. del Cas-

tello, música del mestre

Alonso.

Barcelona se diverte...

prenent-hi part l'eminent

tenor Emili Vendrell, can-

tant l'Himne a l'Exposició

en Barcelona se diverte, i

altres cançons del seu re-

pertori català i selecte.

Exit ressonant. Dou de-

coracions de Castell i Fer-

nández. Bulbena i Gir-

bal i Morales. Pel·lícula de

Studio Films. Vestuari de

Peris Germans. Demà, di-

vendres, tarda i nit, El bar-

bero de Sevilla i Barcelona

se diverte.

LES PLANES

Hotel Restaurant Versailles

Obert des de les cinc

del matí a mitja nit

Revel de cobert i a la carta

Coberts de 750 ptes. endavant

Habitacions per a temporades a

prous econòmics

Aigua del Nas Guinbau

Camí especial per a automòbils

Telèfon 7 M

Propietari: Joan Cò de l'ant

VENSALES

Teatre Barcelona

Telèfon 514 A

COLISEU DE VARIETATS

Temporada 1923-24

Deu úniques funcions po-

pulars. Prous econòmics:

Butaca d'amfiteatre, una

pesseta

Avui, dijous, tarda, a dos

quarts de cinc. Nit, a les

deu, projectió de nota-

bles pel·lícules. Exit de la fa-

mosa

TROUPE PORTUGALIA

cants populars lusitans.

Sucessos del celebrat silue-

lista

JOHANNYS

Exit sorollós de la eminent

artista

CONSOL HIDALGO

Repertori nou i selecte.

Fastuosa presentació.

CINEMES

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona.

Avui, dijous, grandios i selecte

programa. Estrena: Bogeria de ju-

ventut, per Irene Castel; repous:

L'alió, per Charles Ray; Mada i

cor, xanosa comèdia; Quènto de

sastre, comèdia. Demà, divendres,

moda, reestrena: Un cow-boy a No-

va York, per William S. Hart. Di-

umenge, nit, estrena del Programa

Ajuria: El testimoni defensor, per

Elsie Ferguson

Palace Cine

GRAN SALÓ DE MODA

PROGRAMES SELECTES

Avui, dijous, exit de les pel·lú-

cles: Els deutes d'En Triquitrac;

Gat per llebre; El Pacífic fu-

riós; Somni tràgic, i represa de

la grandiosa pel·lícula Sota dues

banderes

Diana-Argentina

Excelsior

Avui, 8 El doctor Mabuse, Els

alxerits nervis, Insomni tràgic,

El Pacífic tempestuós, Gat per

llebre.

Teatres Triomf i Marina

i Cinema Nou

Avui, El càstig del cel o So-

doma i Gomorra, Pobres nens,

Superstició fèl·la, i a gran nit, El

doctor Mabuse, 6.

Monumental - Pedró

Walkyria

Avui, dijous, estrenes:

Stanley a l'Àfrica Inexplora-

da, 9 última; Sodoma i Go-

morra, 2 última; El diable

al cos, L'admirable Crich-

ton, Els deutes d'En Triqui-

trac; Dimenge, nit, es-

trenes, El bastard del Rei,

La venjança d'un boig.

Cinema Princesa

Gran via Layetana

Telèfon 1371 A.

L'únic local que obté l'últim

avenc en la cinematografia.

Avui, dijous, sensacional

programa. Tot estrenes sense

igual. Stanley a l'Àfrica Inex-

plorada, 9 i última jornada de

formidable exit, per l'eminent

George Walsh La fàbrica, gran

film dramàtic d'interessant ar-

gument, per la genial artista

Enid Markey; La gran nit, pre-

ciosa cinta dramàtica, d'exit in-

superable, per l'eminent artista

Hervet Rawlinson; El rei del

gimnàstic, gran cinta de varie-

tats; A la bona de Déu, argu-

ment de gran broma.

Gran Teatre Comtal i

Gran Cinema Bohemia

Avui, dijous, colossal programa:

El Pacífic furios; Gat per lle-

bre; VI jornada de El doctor

Mabuse; Els deutes d'En Tri-

quitrac; Somni tràgic, i II i

última jornada de Sodoma i

Gomorra

ESPORTS

Frontó Principal Palace

Avui, dijous, tarda, no hi ha

partit. Nit, a un quart d'onze.

Dos grandiosos partits de pi-

lota a castella. Primer, Germans

Vicente contra Olasoaga i Ur-

quidí. Segon, per aplaudits pe-

lotaris.

Restaurant LES COLUMNES

Corta, 676, xamfrà Muntaner

Coberts a 2 i 4 pessetes

Especialitat de la casa a 250 ptes.

ADONAMENTS ECONÒMICS

Se serveix a la carta

ACABA DE SORTIR

Demaneu-lo al vostre llibrer

HOSTAL PALLARS

DE

FELICIA PLA POL

SORT

Inauguració 1r. d'agost

GRAN CONFORT

NOVA CONSTRUCCIÓ

AUTOMOBILS

i

CAMIONS

DE LA HAYE

AGENTS:

"Unión Comercial Española, S. A.

Rambla Sta. Mónica, 7,

Garatxe - B. ac. 165.

VIES URINÀRIES

Pel·l·litis-Prostata-impotència

Nova mètica alemanya de tracta-

ment sense medicament ni dolor.

PREUS ECONÒMICS

Examen amb Raigs X. . . 10 ptes.

Salvarsan 600-914 . . . 15 "

Anàlisi de sang . . . 25 "

Tractament . . . preu limitat

POLICLINICA

Ronda de la Universitat, 6

(prop del carrer Pelai)

D'11 a 1 de 4 a 5.

LA HISPANO-COLOMINA, S. A.

Aquesta Companyia, veient clarament la necessitat de millorar les comunicacions amb què compten els senyors banystes concurrents al renomnat

BALNEARI DE VALLFOGONA DE RIUCORP

ha establert un nou i magnífic servei d'autòmnibus des d'Igualada i Sant Guim a l'estament establiment, comptant amb 7 magnífics omnibus Hispano-Suissa i quatre cotxes de turisme per a tota classe de serveis, a preus econòmics.

PREU DEL PASSATGE D'IGUALADA A VALLFOGONA (el mateix preferències que d'altres): CINC PESSETES.

Preus reduïts per a tota classe d'encàrrecs i equiptages.

Per a informes i despatx de bitllets dirigiu-vos a l'Administració de Barcelona, LA NOVA IGUALADINA, carrer Condal, número 10. Telèfon 2376.

LA PUDA DE BANYOLES

OBERTA DES DEL PRIMER DE MAIG A 30 D'OCTUBRE

Les seves aigües constitueixen un tipus únic a Europa. Per als herpètics, escrofítics, pretuberculosos, artritis, catarros i avariosos no tenen rival, essent, en aquest últim sentit, substituïbles de les d'Arhena.

SOCIETE GENERALE

de Banque pour l'Etranger et les Colonies

Sucursal de Barcelona

Plaça de Catalunya, 20

Tota mena d'operacions de Banca i de Borsa

CAIXES DE LLOGUER

Es la reina de les aigües de taula

LA DE LA VALL DE SANT DANIEL

Depositari: JOSEP PAGANS, Ponent, 28

Clínica Vies Urinàries

del Dr. Giménez, Rambla Pla Boqueria,

núm. 6, 1er. (entre Hospital i Sant

Pau). — Venen, impotència, aigua,

especials tractaments per el guar-

iment ràpid de les malalties secretes:

Nefritis, pel·litis, prostatitis. Con-

sulta: de 9 a 12 i de 3 a 5, econò-

mica per a empleats i obrers. Plaça

del Sol, 6.